

פקודת בריאות העם, 1940^{2,1}

חלק א'

מבוא

השם

1. פקודה זו תיקרא פקודת בריאות העם, 1940.

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הכאים הפירושים שבצדם, חוץ אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר:

(תיקונים: 1947,
התשנ"א)

1. ע"ר 1065, 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.
תיקונים: ע"ר 1436, 1945, תוס' 1, עמ' (ע) 116, (א) 154;
ע"ר 1502, 1946, תוס' 1, עמ' (ע) 170, (א) 195;
ע"ר 1588, 1947, תוס' 1, עמ' (ע) 132, (א) 161;
ע"ר 48, התש"ט, תוס' 1, עמ' 169;
ס"ח 134, התש"ג, עמ' 162;
ס"ח 354, התשכ"ב, עמ' 12;
ס"ח 423, התשכ"ד, עמ' 80;
ס"ח 466, התשכ"ה, עמ' 270;
ס"ח 596, התש"ל (1.7.1970), עמ' 102;
ס"ח 710, התשל"ג (27.7.1973), עמ' 232;
ס"ח 946, התש"ם (22.11.1979), עמ' 8;
ס"ח 976, התש"ם (18.7.1980), עמ' 157 [התש"ם (מס' 2)];
ס"ח 1113, התשמ"ד (30.3.1984), עמ' 93;
ס"ח 1246, התשמ"ח (31.3.1988), עמ' 63;
ס"ח 1252, התשמ"ח (23.6.1988), עמ' 94 [התשמ"ה (מס' 2)];
ס"ח 1346, התשנ"א (1.3.1991), עמ' 98;
ס"ח 1371, התשנ"ב (13.11.1991), עמ' 10;
ס"ח 1426, התשנ"ג (15.7.1993), עמ' 131;
ס"ח 1428, התשנ"ג (28.7.1993), עמ' 143 [התשנ"ג (מס' 2)];
ס"ח 1622, התשנ"ז (10.4.1997), עמ' 147;
ס"ח 1645, התשנ"ח (15.1.1998), עמ' 64;
ק"ת 6094, התשס"א (19.3.2001), עמ' 628.
2. תיקוני התוספת השנייה: ק"ת 1080, התשכ"א, עמ' 555;
ק"ת 1098, התשכ"א, עמ' 884 [התשכ"א (מס' 2)];
ק"ת 2356, התשכ"ט, עמ' 997;
ק"ת 2955, התשל"ג, עמ' 588;
ק"ת 3028, התשל"ג, עמ' 1568 [התשל"ג (מס' 2)];
ק"ת 3662, התשל"ז (9.2.1977), עמ' 882;
ק"ת 4182, התשמ"א (23.11.1980), עמ' 187;
ק"ת 4378, התשמ"ב (7.7.1982), עמ' 1280;
ק"ת 4397, התשמ"ב (1.9.1982), עמ' 1564 [התשמ"ב (מס' 2)];
ק"ת 4555, התשמ"ד (10.11.1983), עמ' 410;
ק"ת 5526, התשנ"ג (8.6.1993), עמ' 874;
ק"ת 5687, התשנ"ה (29.6.1995), עמ' 1568;
ק"ת 5716, התשנ"ו (23.11.1995), עמ' 163;
ק"ת 5760, התשנ"ו (11.6.1996), עמ' 1001 [התשנ"ו (מס' 2)];
ק"ת 6003, התש"ס (28.10.1999), עמ' 49;
ק"ת 6045, התש"ס (13.7.2000), עמ' 730 [התש"ס (מס' 2)];
ק"ת 6084, התשס"א (1.2.2001), עמ' 399;
ק"ת 6134, התשס"ב (22.11.2001), עמ' 124.

"יום" ו"שעות היום" פירושה הזמן שבין שעה שמונה בבוקר ושעה חמש בערב;
 "משרד"¹ פירושו משרד הבריאות;
 "מנהל" פירושו מנהל שירותי הרפואה או בא-כוח מוסמך של מנהל שירותי
 הרפואה² בכפוף לאמור בסעיף 42א;
 "לשכת-בריאות מחוזית"³ פירושו לשכה מחוזית של משרד הבריאות, וכולל
 משרד-נפה של אותו משרד;
 "בית-חרושת" כולל בית-מלאכה ומקום עבודה;
 "בית" פירושו כל בנין או מבנה המשמש לדירה לבני-אדם, והוא כולל בית-ספר,
 חנות, בית-חרושת או בנין אחר שבהם דרים או עובדים בני-אדם;
 "מפקח" - מי ששר הבריאות או השר לאיכות הסביבה, לפי הענין, הסמיכו
 כמפקח לענין פקודה זו;
 "קרקע" כוללת מים וכל זכות או שעבוד על הקרקע או המים;
 "רופא בעל רשיון" פירושו רופא מוסמך שניתן לו רשיון לעסוק ברפואה
 בישראל;
 "הרשות הסניטרית המקומית" בתחום העירוני פירושה מועצת העיריה ובאזור
 המתנהל ע"י מועצה מקומית פירושה המועצה המקומית, ואילו בתחומים
 שאין בהם לא מועצה מקומית ולא מועצת-עיריה פירושה - הממונה על איכות
 הסביבה כמשמעותו בסעיף 42א, ולענין סעיפים 66 עד 68 - בא כוחו המקומי
 של משרד הבריאות;
 "מחזיק" לגבי בנין או חלק מבנין פירושו המחזיק בהם, או ממונה או
 משגיח עליהם או מנהלם, אם לחשבונו הוא ואם בתור מורשה של אדם אחר,
 ואילו לגבי אניה פירושו רב החובל או אדם אחר הממונה באותה שעה עליה;
 "בעלים" פירושו האדם המקבל באותה שעה את שכר הדירה או דמי החכירה
 או הרווחים של המקום אשר אליו מתייחסת מלה זו, אם לחשבונו הוא ואם
 בתור מורשה של אדם אחר או בשמו או אשר היה מקבל את השכר הנ"ל אילו
 היה המקום מושכר;

1. במקור: "מחלקת הבריאות".

2. במקום "מנהל השירותים הרפואיים" (או: מנהל שירותי הרפואה) יש לקרוא "המנהל הכללי

של משרד הבריאות" (ראה תוספת לפקודת פקידי הממשלה (שינוי תארים), 1940).

3. במקור: "משרד-בריאות מחוזי". בתיקונים מהתשכ"ב ומהתשכ"ה משתמשים בביטוי "לשכת-בריאות מחוזית".

"המקום" כולל בנינים או קרקעות בכל צורת חזקה שהיא, בין פתוחים ובין סגורים, בין שבנו עליהם ובין שלא בנו עליהם, בין ציבוריים ובין פרטיים ובין שמחזיקים אותם עפ"י סמכות מכוח החוק ובין שאין מחזיקים אותם עפ"י סמכות מכוח החוק;

"כלי רכב" ציבורי" פירושו כל מין כלי-רכב, בין שהוא נע בכוח מנוע ובין שהוא רתום לבהמות, המשמש או מכוון לשמש להובלת נוסעים בשכר;

1. במקור: "מרכבה".

"רופא מחוזי"¹ - רופא ממשלתי ששר הבריאות הפקידו על לשכת-בריאות מחוזית או נפתית;
 "רופא ממשלתי" - רופא בשירות משרד הבריאות;
 "אניה" כוללת ספינת מפרש או קיטור או סירה שאינה שייכת לממשלת ישראל או לכל ממשלה אחרת;
 "רחוב" כולל כל כביש, רחבה או מעבר, בין שהם רשות הרבים ובין שאינם רשות הרבים, שיש לציבור זכות המעבר בהם, וכן הדרך אשר על פני כל גשר ציבורי וכן כל כביש או מעבר המשמשים או המכוונים לשמש אמצעי גישה לשני בתים או יותר בין שיש לציבור זכות המעבר בהם ובין שאין לציבור זכות המעבר בהם, וכל הצנורות, התעלות והגומות שבצדי רחובות וראים אותם כחלק מאותו רחוב;
 "נפה" מובנה אחת הנפות האדמיניסטרטיביות, שלהן מחולקת ישראל בידי הממשלה;
 "כפר" פירושו כל עיר או כפר, פרט לעיר שיש בה מועצת-עיריה, והוא כולל נקודה חקלאית;
 "רשות הכפר" פירושה המועצה המקומית לגבי כפר שיש בו מועצה מקומית ובמקרים אחרים פירושה המוכתר וזקני העדה באותה שעה.

חלק ב'

יצירת אזורים ורשויות

3. (1) לצורך פקודה זו תחולק הארץ לאזורים שיהיו קרויים:

(I) אזורים סניטריים עירוניים, וכן

(II) אזורים סניטריים כפריים

(לשם הקיצור קרויים אזורים אלה בפקודה זו בשם "אזורים עירוניים"

ו"אזורים כפריים"), ואזורים עירוניים וכפריים אלה יהיו כפופים

לשיפוטן של רשויות סניטריות מקומיות, כמוגדר בסעיף 2, אשר

תהיינה להן הסמכויות המוזכרות בפקודה זו.

(2) אזורים סניטריים עירוניים יהיו האזורים הכפופים מזמן לזמן

לשיפוטה של מועצת עיריה או של מועצה מקומית שהוקמה עפ"י פקודת העירויות, 1934, או פקודת המועצות המקומיות.

1. בכל מקום בפקודה שנאמר בו "רופא ממשלתי ראשון" יבוא "רופא מחוזי".

אזורים
 סניטריים
 עירוניים
 וכפריים
 (תיקון החשון"א)

אזורים סניטריים כפריים יהיו אותם האזורים ששר הבריאות או השר לאיכות הסביבה, כל אחד בתחומי אחריותו, יכריז עליהם מזמן לזמן בצו אזורים סניטריים כפריים.

(תיקון התשל"ג)

חלק ב

השירות הסניטרי

קביעת תקנים
(תיקונים:
התשל"ג,
התשנ"א)

3א. השר לאיכות הסביבה או שר הבריאות, כל אחד בתחומי אחריותו, יחד עם שר הפנים, ובהתייעצות עם הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, רשאים לקבוע בתקנות הוראות בדבר ארגונו, תפקידיו ומקורות מימונו של השירות הסניטרי ברשויות הסניטריות המקומיות.

כשירות
(תיקון התשנ"א)

3ב. (א) שר הבריאות והשר לאיכות הסביבה רשאים לקבוע בתקנות, כל אחד בתחומי אחריותו, את הכשירויות של התברואנים ושל עובדים אחרים ברשויות הסניטריות המקומיות ובשירות המדינה העוסקים בתפקידים בריאותיים וסביבתיים, לפי הענין.
(ב) לא יתמנה אדם למשרה ברשות סניטרית מקומית או בשירות המדינה שנקבעו לה תנאי כשירות לפי סעיף זה אלא אם כן נתקיימו בו תנאי הכשירות.

חלק ג'

הודעת לידות ופטירות ורישומן, בתי-עלמין

הודעות
(תיקון התש"ם)

4.1 (1) שר הבריאות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות חובת הודעה על יציאה או הוצאה של עובר או ולד מת מרחם אמו; בתקנות כאמור ייקבע מי יהיה חייב במתן ההודעה, מועד נתינתה, באילו מקרים תינתן, דרך נתינתה ולמי תינתן.
(2) רופא ממשלתי או מפקח רשאים בכל עת לאחר שעברו 48 שעות מהאירוע שנקבעה לגביו חובה כאמור בסעיף קטן (1), לדרוש מכל אדם החייב במתן ההודעה למסור ידיעות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו על הפרטים, שהוא חייב בהודעתם, ומחובתו של אדם כזה למלא אחר הדרישה.

(תיקון התשכ"ה)

5.6-ו. (בוטלו).

1. תחילתו של סעיף זה ביום 22.5.80.

בתי-עלמין

אתר לבית-עלמין
חדש טעון
אישור
(תיקון 1946)

7. (1) האתר של כל בית-עלמין חדש יהיה טעון אישורו של המנהל, ואישור זה רשאי המנהל להעניקו או לסרב להעניקו לפי ראות עיניו המוחלטת: בתנאי, שהמנהל יסרב להעניק את אישורו, אם לא נחה דעתו -
 (א) שבית העלמין החדש יימצא במצב כזה, שלא יסכן כל נהר, באר או הספקת-מים אחרת עקב זיהום; וכן
 (ב) שבית העלמין החדש לא יימצא בתאריך פתיחתו כדי רוחק הפחות ממאה מטרים מבית המגורים הקיים הקרוב ביותר, או - אם יימצא בתאריך האמור כדי רוחק הפחות ממאה מטרים מבית-המגורים הקיים הקרוב ביותר - שלא תהיה עלולה כל סכנת בריאות לארע בגלל היותו נמצא שם.
 הוראותיו של סעיף-קטן זה באות להוסיף על, ולא לגרוע מן הוראותיה של כל תכנית תכנון עיר.

גידורם של
בתי-עלמין
חדשים

(2) כל בית-עלמין חדש יהיה מוקף גדר או קיר בני-קיימא, שגבהם לא יפחת מכדי מטר אחד וחצי המטר, והרשות הממונה על בית-העלמין תקיימם במצב טוב ומתוקן.

ניקוז בתי
עלמין

(3) כל בית-עלמין יהיה מנוקז במידה מספקת בידי הרשות הממונה עליו, ואפשר יהיה להעביר את החומר המנוקז לכל תעלת-שופכים, בהסכמתם של בני-האדם, שלהם הוקנתה אותה תעלת-שופכים.

הפסקת קבורה

(4) לפי עצומתו של המנהל רשאי הממונה על המחוז לצוות להפסיק את הקבורה בכל מקום נקוב או חלק ממנו, ולאחר שניתו צו כזה, לא תיערך קבורה באותו מקום נקוב, או כל חלק ממנו, בלא הסכמתו של הממונה על המחוז¹.

פנקס קבורות

(5) פנקס קבורות בבית-העלמין יקיימו אותו -
 (א) הרשות הממונה על בית-העלמין, מקום שאין בית-העלמין נמצא בכפר; או

1. הסמכויות והתפקידים שנתייחדו לממונה על המחוז או לקצין מחוז בפקודה זו יהיו מעתה נתונים לאדם שימנה לכך שר הבריאות מבין עובדי משרדו והוא יבוא במקומם לכל ענין שבפקודה זו. אולם רשאי שר הבריאות בהסכמת שר הפנים, לקבוע כי התפקידים האמורים יהיו נתונים לממונה על המחוז (סעיף 2, תיקון התשכ"ד).
 ק"ת 5065, התשמ"ח (15.11.1987), עמ' 172.

(ב) המוכתר הנאות של הכפר, מקום שנמצא בית-העלמין בכפר.

(6) עיריה או מועצה מקומית רשאיות להפקיע - באישורו של שר הבריאות, ובהתאם לחוק בדבר הפקעת קרקעות העומד בתקפו באותו זמן - קרקע, כדי להפוך אותה לבית-עלמין חדש בגלל כל הטעמים הבאים כולם, או באחד מהם, דהיינו:

- (א) במקום שבכל בית-עלמין, העומד בשימוש זה, אין שטח מספיק לקבורה ולא הותקן בית-עלמין ראוי אחר;
- (ב) מקום שהמשכת השימוש בכל בית-עלמין (אף-על-פי שיהיה בו מקום לכך) עלולה להיות מזיקה או מסוכנת לבריאות העם בגלל מצבו ביחס אל הספקת המים של המקום או בגלל כל מסיבות שהן;
- (ג) מקום שהפסקת הקבורה בכל עיר, כפר או מקום מיוחדים, או בתחומי גבולות מסויימים, יהיה בה משום תועלת לשמירה על בריאות העם;
- (ד) מקום שבית-העלמין הקיים אינו נאות בגלל אפיו של האתר או טיבה של הקרקע התשתית;
- (ה) מקום שהגישה אל בית-העלמין הקיים מחלקיו המאוכלסים של האזור אינה נוחה.

(7) כדי למנוע ספק, מכריזים בזה כי הביטוי "בית-עלמין חדש" שבסעיף הזה כולל הוספה על, או הרחבה של, בית-עלמין.

פירוש

8. (1) (א) לא ייקבר מת אלא אם ניתן רשיון קבורה;

(ב) רופא לשכת בריאות מחוזית שבתחומה נפטר המנוח או שבו יובא לקבורה וכן רופא שהמנהל הסמיך בכתב, לאחר התייעצות ברופא המחוזי, והוא עוסק ברפואה בישוב שבו נפטר המנוח או בישוב שבו יובא לקבורה, או מתגורר בישוב כאמור - רשאים לתת רשיון קבורה; לא יוסמך כאמור רופא פלוני, למעט מי שהוסמך בנקיבת שם משרתו, אלא אם הסכים לכך;

(ג) רשיון קבורה יינתן ללא תשלום;

(ד) לא יינתן רשיון קבורה אלא אם הוגשה ללשכת הבריאות המחוזית או לרופא שהוסמך לפי פסקה (ב), הכל לפי

הפקעת קרקע
לבתי-עלמין
חדשים

תנאים שיש
לקיימם לפני
שקוברים מת
(חיקונים: 1946,
התשכ"ב,
התשכ"ה,
התש"ם)

הענין, הודעה על פטירה על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 (להלן - הודעה על פטירה), או הודעה על לידת מת ושצויינה בהם בין יתר הפרטים, סיבת המוות כפי שנקבעה על ידי רופא ואשרה בחתימתו; לא נקבעה סיבת המוות על ידי רופא, רשאי רופא של לשכת הבריאות המחוזית או רופא שהוסמך לפי פסקה (ב), הכל לפי הענין, לקבוע את סיבת המוות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, ולאשרה בחתימתו;

(ה) ראו רופא של לשכת בריאות מחוזית או רופא שהוסמך לפי פסקה (ב), שסיבת המוות אינה טבעית, או היה להם יסוד סביר לחשש שסיבת המוות אינה טבעית, ימסרו הודעה על כך למשטרה או יבקשו מאת שופט של בית משפט השלום שבתחום שיפוטו אירע המוות או נמצאה הגוויה לחקור בסיבת המוות, ולא יתנו רשיון קבורה כל עוד לא קיבלו הודעה מהמשטרה שאין יותר מניעה למתן הרשיון או כל עוד לא ניתן היתר לפי סעיף 20 לחוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות), התשי"ח-1958;

(ו) הודיע קצין משטרה גבוהה ללשכת בריאות מחוזית או לרופא שהוסמך לפי פסקה (ב), שנפתחה חקירה בסיבת מותו של אדם וביקש לעכב את מתן הרשיון לקבורתו, לא יתן רופא לשכת הבריאות המחוזית או הרופא שהוסמך כאמור, הכל לפי הענין, את רשיון הקבורה כל עוד לא קיבל הודעה מהמשטרה שאין עוד מניעה לתיתו.

¹(2) אין קוברים מת לפני עבור שלוש שעות משעת פטירתו, ולא אחרי עבור ארבעים ושמונה שעות לאחר פטירתו, אלא אם התיר רופא ממשלתי במפורש קבורה מאוחרת יותר.

(3) אין קוברים מת לאחר שקיעת החמה, אלא בהסכמתו המפורשת של הממונה על המחוז², אך יהודי שמת בערב שבת לאחר שעה 4 אחה"צ, מותר להתיר את קבורתו עד לשעה 11 בלילה שביום השבת שלמחרתו, אך לא לאחר השעה הזאת.

1. האמור בפסקה זו לא יחול על גויה כאמור בסעיף 2 לחוק האנטומיה והפתולוגיה. ראה תיקון התשי"ג.

2. ראה הערה 1 לסעיף (4).

(4) בלא לפגוע בהוראותיו של סעיף-קטן (4) מסעיף 7, אין קוברים מת אלא בבית-עלמין הקיים בתור כזה בתאריך הפקודה הזאת או שנתאשר כדין בתור בית-עלמין, בהתאם להוראות הפקודה הזאת.
 (5) רופא שהוסמך לפי סעיף קטן (1)(ב) יודיע על מתן רשיונות קבורה ויעביר העתקים מהם ללשכת הבריאות המחוזית, הכל באופן שייקבע.

(6) רופא הנותן רשיון קבורה יעביר תוך 14 יום הודעה על פטירה לפקיד רישום כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965.
 (7) שר הבריאות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות מקרים שבהם קבורת עובר או וולד, שיצא או הוצא מרחם אמו מת, חייבת ברשיון קבורה; דינו של עובר או וולד מת שנקבע לגביו כאמור, כדין מת לענין סעיף זה.

9. רשאי המנהל, באישורו של שר הבריאות, להתקין תקנות בנוגע לענינים דלקמן:

(א)-(ד) (בוטלו);

(ה) מתן תעודות רופאים בנוגע לגורמי הפטירה;

(ו) שטחם ועומקם של קברים והביוב, הסניטציה, הסידורים הכלליים וההחזקה של בתי עלמין;

(ז) הובלת גופות לקבורה, הוצאתן מקברותיהן, וקבורתן מחדש;

(ח) בדרך כלל כדי ליתן תוקף להוראות החלק הזה של הפקודה.

10. (1) (בוטל).

(2) כל המפר כל הוראה מהוראות סעיף 7 או 8 של פקודה זו יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמש לירות או למאסר לא יותר מחודש ימים.

(3) כל אדם -

(א) המוסר בידועין לרופא ממשלתי כל ידיעות כוזבות בנוגע לכל לידה או פטירה או לגורם הפטירה; או

(ב) הרושם בידועין בפנקס כל תעודה, או הצהרה או רשימה כוזבת הדרושות לצורך הפקודה הזאת או המזייף כל תעודה או הצהרה או רשימה כזאת, או, שהוא יודע שאותה הצהרה, תעודה או רשימה היא כוזבת או מזוייפת והוא משתמש בה כתעודה נכונה, או מוסרה או שולחה בתור נכונה לכל אדם;

תקנות

(תיקונים: 1947,
התשנ"ב)

עונשין

(תיקונים: 1946,
התשנ"ב)

יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מעשר לירות או למאסר של לא יותר משהה חדשים או לשני העונשין כאחד.

חלק ד'

(חיקון התשנ"ב)

מחלות מידבקות, מוסדות רפואיים והרכבת אבעבועות

פירוש

11. בחלק זה -

"מגע" פירושו אדם שהיה במגע עם אדם הנגוע במחלה מידבקת, או שהרופא הממשלתי חושרו בכך;

"חיטוי" פירושו השמדת אורגניסמים בקטריים, או גורמי הידבקות, או הוירוס של מחלה העוברת מאדם לאדם, ע"י שריית גופם של בני אדם בתמיסות אנטיספטיות וכן ע"י חיטוי מלבושים, בדים, לבנים, מרבדים, חדרים, ארונות, בנינים או אוהלים, צרכי מאכל ומשקה ומים, אם בחום ואם בקיטור ואם בתמיסות או באדים כימיים בצורה שנתאשרה ע"י המנהל כדי למנוע את הפצת המחלות המידבקות;

"האדם הנגוע" פירושו אדם הנגוע במחלה מידבקת או הנתון במצב שבו היה יכול להפיץ מחלה מידבקת;

"מחלה מידבקת" פירושה כל מחלה מן המחלות המפורטות בתוספת השניה לפקודה זו; בתנאי שהמנהל רשאי להכריז במודעה ברשומות שכל מחלה אחרת תהא מחלה מידבקת לצורך הפקודה הזאת ובאותה מודעה יפרט את האזור אשר בתחומיו יהא למודעה תוקף ואת תקופת תקפה של המודעה;

"בית-חולים למחלות מידבקות" פירושו בית-חולים קבוע או ארעי של המשרד או אגף מבודד של בית-החולים העירוני או בית-חולים אחר שהמנהל התיר לשכן בו מספר מפורש של חולים במחלות מידבקות או חולים מיוחדים במחלות מידבקות;

"בידוד" פירושו עצירת אדם או מגע בבית חולים למבודדים או בבית, באוהל או במקום מבודדים בצורה ובתנאים שנתאשרו ע"י המנהל;

"השגחה" פירושה מסירת הודעה על בני אדם לרופאים הממשלתיים של המקומות השונים שאליהם פניהם מועדות ובדיקתם הרפואית כדי לברר מהו מצב בריאותם והחזקתם בקו הבריאות, והטלת השגחה על מצב בריאותם.

11א. שר הבריאות רשאי, על ידי צו שיפורסם ברשומות, לשנות את רשימת המחלות המידבקות שבתוספת השניה לפקודה זו, להוסיף עליה ולגרוע ממנה.

שינוי התוספת
(תיקון התש"ט)

12. (1) אחד מדרי בית שחלה במחלה מידבקה, נוהגים בו לפי ההוראות דלקמן:

הודעת מחלות
מידבקות

(א) ראש המשפחה שאותו אדם (הקרוב לקמן "החולה") שייך לה, ואם לא עשה זאת - קרובי החולה הקרובים ביותר המצויים בבנין או היושבים ליד מיטתו של החולה, ואם הם לא עשו זאת - המחזיק בבנין, חייבים מיד לכשיוודע להם כי החולה נגוע במחלה מידבקה, ולעולם - תוך שתיים עשרה שעה משעה שנודע להם הדבר, לשלוח מודעה על כך לרופא הממשלתי של המחוז או למוכתר הכפר או הרובע בו אירע המקרה והמוכתר חייב להודיע את דבר המקרה לרופא הממשלתי של המחוז תוך שתיים עשרה שעה משעה שהודיעו לו או שנודע לו;

(ב) רופא המטפל בחולה או אשר נקרא לבקך חולה חייב, מיד בהיוודע לו כי החולה נגוע במחלה מידבקה, ולעולם - תוך שתיים עשרה שעה משעה שהודיעו לו או שנודע לו דבר המקרה, למסור הודעה בטופס הקבוע לרופא הממשלתי של המחוז.

(2) כל אדם הנדרש בסעיף זה למסור הודעה על מחלה מידבקה ולא עשה זאת בתוך הזמן הקבוע, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמש לירות או למאסר לא יותר מחודש ימים.

13. כל אדם הנדרש עפ"י סעיף 12 למסור הודעה על מחלה מידבקה חייב, לכשיארע המקרה, להוציא לפועל פעולות בידוד זמניות ככל אשר יקבע הרופא הממשלתי.

בידוד חולה
הנגוע במחלה
מידבקה

הסמכות לבדוק
מקום שלפי
הסברה
פשטה בו
מחלה מידבקה

14. המנהל או רופא ממשלתי או מפקח רשאי בכל שעה נאותה משעות היום להיכנס לבית או למקום אשר יש לו יסוד להאמין כי

קיימת בו מחלה מידבקת, או כי לא מכבר היתה קיימת בו מחלה מידבקת, ולבדוק אותם וכן רשאי הוא לבדוק כל אדם שנמצא באותם הבתים או באותו המקום. אם מסרבים להרשותו להיכנס או לבדוק, מותר לקבל משופט של בית משפט שלום¹ צו המתיר את הכניסה. משנתקבל והוצג צו כזה יהא כל אדם המסרב להרשותו להיכנס או השם מכשולים על דרך הבדיקה האמורה אשם בעבירה ויהא צפוי לקנס לא יותר משתי לירות על כל עבירה ועבירה.

**העברת אנשים
נגועים
לבית-החולים**

15. (1) כל חנוגע במחלה מידבקת שאין לו דירה או אכסניה מתאימה או אשר, לדעת המנהל או רופא ממשלתי אין צורת איכסונו מאפשרת לנקוט באמצעי זהירות נכונים כדי למנוע את התפשטותה של המחלה או שהוא מאוכסן באוהל או בקרון או בחדר שמצויים בו גם אנשים אחרים זולת אותם האנשים אשר מן ההכרח כי יטפלו באותו אדם, או הנוסע באניה, מותר, על יסוד תעודה חתומה ע"י הרופא הממשלתי להעבירו לבית חולים למחלות מידבקת או למקום-בידוד מתאים אחר ומותר לעצור אותו אדם באותו בית חולים או מקום כל זמן שהוא נגוע במחלה מידבקת. אם מתנגד החולה או האדם האחר להעברה כזאת או אם הוא מעמיד מכשולים על דרכה, רשאי שופט של בית משפט שלום¹, על יסוד בקשה מאת רופא ממשלתי, ליתן צו להוציא את ההעברה לפועל מיד.

(2) כשסבור הרופא הממשלתי כי אין ההעברה אפשרית או רצויה, רשאי הוא להוציא לפועל או לצוות להוציא לפועל כל פעולות בידוד זמניות שיאבה לקבוע.

(3) רשאי המנהל או רופא ממשלתי להעמיד כל אדם הנמצא במגע עם אדם נגוע תחת השגחה בתנאים אשר יאבה לקבוע או תחת פיקוח לאותה תקופה (ולא יותר מתקופת הדגירה המכסימלית של המחלה, החל מן היום שבו היה המגע בפעם האחרונה נתון בסכנת התנגעות מאותה מחלה) שיראה צורך לקבוע כדי לצמצם את ההתנגעות.

**הסמכות להכנס
ולחמא**

16. המנהל או רופא ממשלתי או מפקח רשאי בכל עת מתאמת להכנס לכל בית או מקום שבו אירע מקרה של מחלה מידבקת ורשאי הוא

1. הביטוי "שופט שלום" הוחלף. ראה ס"ח התשכ"ד, עמ' 140.

להוציא לפועל או לצוות להוציא לפועל כל פעולת חיטוי או כל פעולה להשמדת עכברים או משחיתים אחרים אשר, לדעתו, יש צורך בה.

**סמכויות המנהל
ושר הבריאות
לגבי מחלות
ידועות**

17. (1) במקרה של חולירע, דבר, טיפוס הבטן ובת-טיפוס הבטן (para typhoid) ודמית, רשאי המנהל או רופא ממשלתי להוציא לפועל או לקבוע את אחת הפעולות דלקמן, כדי למנוע את הפצת המחלה:
(א) חיטויים, בנייתם מחדש, תיקונם, החלפתם או סגירתם של כל הספקת-מים ביתית, בית-כסא, משתנה, אסלה, מיתקן-ביוב או מיתקן סניטרי, וההוצאות הכרוכות בכל פעולה מן הפעולות האלה תוטלנה על בעל הבנין או ייגבו ממנו אם סבור המנהל כי היה הכרח לנקוט באמצעים אלה מחמת שהספקת המים, בית הכסא, המשתנה או האסלה הנ"ל היו בנויים או מוחזקים באופן שיש בו סכנה לבריאות;
(ב) טיהורה או הגנתה של כל הספקת-מים פרטית או ציבורית;
(ג) סילוקם ואופן ביעורם של כל אשפה, צואה ופסולת מכל בנין פרטי או ציבורי או מכל דרך, רחוב או מקום ציבוריים, ורשאי הוא לדרוש או לצוות כי הדברים הנ"ל יסולקו ויבוערו על חשבון המחזיק בבנין הפרטי או על חשבון הרשות המקומית.
(2) אם בכל מקרה מן המקרים הנזכרים בסעיף-קטן (1) דלעיל סבור המנהל כי יש צורך לסגור כל הספקת מים ציבורית, יגיש המנהל דין וחשבון לשר הבריאות על דבר האמצעים שלפי דעתו יש צורך לנקוט בהם ושר הבריאות רשאי לצוות את הרשות המקומית או רשות אחרת הממונה על הספקת המים לנקוט באמצעים האלה, כולם או מקצתם.

**הספקת נוחיות
סניטריות
לפועלים
במקרים
ידועים**

18. בכל עיר או כפר, או בכל שטח שעובדים בו פועלים וכל מקום שסבור המנהל כי שוררים או עלולים לשרור טיפוס הבטן, דמית, מחלת תולעת הוו (Ankylostomiasis) או מחלת השסועיות (Shistomiasis) רשאי הוא, במודעה שתצא מטעם הממונה על המחוז, לדרוש מאת בעל הבנין או מאת בעל הקרקע שבאותו שטח להספיק למחזיקי הבנין או לעובדי הקרקע נוחיות סניטריות מאתו סוג ובאותו מספר ובמשך אותו זמן

1. ראה הערה 1 לסעיף 7(4).

שהמנהל יראה לנחוץ. אם לא ימלא הבעל אחרי הוראות המודעה הנ"ל במשך המועד הקבוע, רשאי המנהל או בא-כוחו המורשה לדאוג להספקת הנוחיות הסניטריות הנ"ל והוצאות העבודה תשולמנה ע"י הבעל ויגבו אותן ממנו כדרך שגובים מסים עפ"י הוראות פקודת המסים (גבייה).

**הרכבת
נסיובי-מגן**

19. בכל עיר או כפר או אזור שמחלה מידבקת קיבלה בהם או עלולה לקבל בהם צורה אפידמית או אשר קיימת סמוך להם מחלה מידבקת שלדעת המנהל יש בה סכנה לבריאות הציבור של העיר, הכפר או האזור הנ"ל, רשאי המנהל או הרופא הממשלתי לנקוט באותם אמצעים שיראה צורך בהם כדי להגן על גרי המקומות האלה מהידבקות, ולתכלית זו רשאי הוא, בין שאר דברים, להטיל על גרי העיר, הכפר או האזור הנ"ל חובת הרכבת-מגן או הרכבה אחרת שלדעתו היא צורך בהן כדי לצמצם את התפשטות ההדבקה. המסרב ביודעין עפ"י סעיף זה להרכבת-מגן או להרכבה אחרת נגד אבעבועות, חולירע או דבר, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמש לירות או למאסר לא יותר מחודש ימים.

**סמכויות
לשעת-חירום
(תיקונים:
1945, 1947)**

20. (1) אם נראה כי מרחפת על איזה חלק של ישראל סכנה של מחלה איומה אפידמית, מקומית או מידבקת או כי הוא נגוע במחלה כזאת, דהיינו, דבר, חולירע, קדחת צהובה, אבעבועות, טיפוס הבטן או מחלה אחרת שהכריז עליה שר הבריאות, במודעה ברשומות כי היא מחלה מידבקת מסוכנת, רשאי שר הבריאות להכריז במודעה כנ"ל כי סכנה חמורה מרחפת על בריאות העם על ידי איומה או קיומה של מחלה כזאת בישראל או בארצות השכנות, ומשפורסמה הכרזה זאת יהא המנהל מוסמך לסדר או להתקין, בין בצו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא, כי ייעשו:

(א) ביקורים מבית לבית;

(ב) הגשת עזרה רפואית, חלוקת רפואות, הספקת מקומות-שיכון, טיפוח הנקיון, האיורור והחיטוי ושמירה בפני התפשטות המחלה;

(ג) כל ענינים או דברים שימצאם רצויים לשם מניעתה או הקלתה של המחלה;

ורשאי הוא להטיל את הסידורים או הקביעות האלה, כולם או מקצתם,

- על כל הארץ או על כל חלק או חלקים ממנה ועל כל אניות הנמצאות בחופי הארץ הפנימיים או במימיה הטריטוריאליים.
- (2) בלא לפגוע בסמכויות המסורות למנהל בסעיף-קטן (1) לעיל, רשאי המנהל, לאחר ההכרזה מאת שר הבריאות שתפורסם במודעה כנ"ל, לסדר או להתקין, בין בצו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא, את ביצועו של כל אמצעי מן האמצעים המפורטים בסעיף-קטן זה שיראה צורך בו כדי למנוע את חדירתה או התפשטותה של המחלה, דהיינו:
- (א) לסלק, לבודד, לעצור, להעמיד לפיקוח, לבדיקה רפואית ולטיפול רפואי אנשים נגועים ואנשים העומדים במגע עמהם, ואנשים שיש עליהם חשד כי היו בזמן האחרון נתונים להידבקות, ולעשות את הפעולות הדרושות, כדי לקבל דוגמאות לבדיקת מעבדה מכל אחד מן האנשים הנזכרים לעיל;
- (ב) להרכיב נסיוב-מגן או הרכבה אחרת באנשי הציבור, בעולי רגל, בעולים, בנוסעים, בכלי-מגע או באנשים החשודים כי היו בזמן האחרון נתונים להידבקות;
- (ג) להיכנס בכל עת שהיא לכל בנין ציבורי או פרטי ולבדוק בו כדי לברר אם נמצאים בו אנשים חולים וכדי לנקוט שם בכל האמצעים הנחוצים למניעת התפשטות ההדבקה;
- (ד) להנהיג פיקוח סניטרי ולהסדיר ולחטא הספקות מים ציבוריות או פרטיות;
- (ה) לתפוס, לעצור, לחטא או להשמיד חפצים נגועים או נתונים להידבקות או העלולים להדביק, בתנאי שיהא מותר לשלם פיצויים בעד חפצים בדרך זו;
- (ו) לקבור את המתים או לבערם בדרך אחרת;
- (ז) להעמיד להשגחה רפואית נוסעים מאזורים נגועים;
- (ח) רכישה באנגריה - תמורת תשלום - של קרקע או בנינים לשם שיכונם של בני-אדם הטעונים מעצר או בידוד או של בני-אדם הזקוקים לשיכון בתוצאת כל צעדים שנקטו לפי סעיף זה;
- (ט) לתפוס, על יסוד תשלום, בנינים או קרקעות כדי להתקין בהם בתי-חולים זמניים בקשר לאמצעים שנקטו בהם לשם הדברתה או מניעתה של מחלה;

- (י) לתפוס באנגריה, על יסוד תשלום, אמצעי-הובלה הדרושים בקשר עם האמצעים להדברת מחלה;
- בתנאי שאם נתגלע סכסוך ביחס לתשלומים הנזכרים בפסקאות (ח), (ט) ו-(י) דלעיל, יחליט הממונה על המחוז¹ בענין הסכום שיש לשלמו.
- (3) רשאי המנהל או רופא ממשלתי לסדר או להתקין, בין בצו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא כי שום מת לא ייקבר בעיר או בכפר או באזור נגועים, עד אם נבדקה הגופה ע"י רופא ממשלתי או ע"י מפקח על הבריאות, ורשאי הוא לסדר או להתקין, בין בצו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא, כי יינקטו אמצעים כדי להבטיח שגופות אשר לא נבדקו כאמור בזה לא תיקברנה בשום בית-קברות או מקום-קבורה.
- (4) (א) על יסוד דרישה מאת המנהל או רופא ממשלתי, רשאי הממונה על המחוז¹ לצוות לסתור או להרוס כל מבנה או מחסה המשמש למשכן אדם או בהמה שמחמת מצבו הבלתי סניטרי הוא מהווה, לדעת המנהל או הרופא הממשלתי, מרכז להפצת מחלה. מותר לשלם לבעליו פיצויים בעד סתירתו או הריסתו של כל מבנה או מחסה כנ"ל, בסכום שייקבע ע"י בוררות לכשאין הסכם: בתנאי שכאשר יעמדו להחליט בשאלה אם יש לשלם פיצויים כאלה ומה הסכום שישולם, יביאו בחשבון את השאלה עד לאיזה שיעור יש לזקוף לרשלנותו של הבעל את המצב הבלתי סניטרי של המבנה או המחסה.
- (ב) אם פרצה מגפה באזור מוגבל, רשאי הממונה על המחוז¹ לצוות כי שום אדם לא יצא מן האזור שהוגבל ורשאי לנקוט באמצעים, כגון הקפת האזור בשרשרת סניטרית או באמצעים אחרים, ככל אשר ימצא לנחוץ כדי להגשים למעשה את הצו, ולתכלית זו רשאי לדרוש את עזרת המשטרה.

21. (1) אם יש לו לרופא ממשלתי של כל מחוז הוכחות כי איזה אדם סובל ממחלה מידבקת שיש ליחסה לחלב הנמכר במחוז ע"י איזו מחלבה או כי החלב של כל מחלבה כזאת עלול להביא את המחלה המידבקת על כל אדם הגר במחוז, חייב רופא ממשלתי לבקר את המחלבה ולבדוק

1. ראה הערה 1 לסעיף 7(4).

בדיקת מחלבות
וסמכות לאסור
הספקת חלב
(תיקון התשל"ג)

אותה ואת כל אדם ואדם העובד בה או הגר בבנין המחלבה או הגר בכל בנין אשר מתגורר בו כל אדם העובד באותה מחלבה, ולהגיש מיד דו"ח על תוצאות בדיקתו לרופא המחוזי, והרופא המחוזי, לאחר שיעיין בדו"ח הנ"ל ובדו"ח של פקיד וטרינרי ממשלתי בדבר מצב בריאותו של העדר ובכל עדות אחרת שתוגש לפניו ע"י הצדדים הנוגעים בדבר, יעשה אחת משתי אלה: או שיתן צו הפוקד על בעל המחלבה לא לספק חלב מאותה מחלבה, בתוך המחוז או מחוצה לו עד לביטול הצו ע"י הרופא המחוזי, או שיחליט כי אין צורך במתן צו כזה.

- (2) כל צו כזה יבוטל מיד לכשיווכח הרופא המחוזי כי החלב מן המחלבה הנ"ל שוב אינו עלול לגרום למחלה מידבקת.
- (3) הרשות לכל בעל מחלבה המוצא את עצמו נפגע ע"י צו כזה לערער בפני הממונה על המחוז¹, והממונה על המחוז רשאי ליתן צו הדורש מאת בעל המחלבה לחדול מלספק חלב או יוכל לשנות או לבטל כל צו שניתן ע"י הרופא המחוזי, ורשאי הוא בכל עת שהיא לבטל כל צו שניתן עפ"י סעיף זה. עד שתינתן ההחלטה בכל ערעור כזה יישאר הצו בתקפו.
- (4) כל המסרב להרשות לרופא הממשלתי לערוך את הבדיקה כפי שנקבע לעיל או שלאחר נתינת כל צו עפ"י סעיף זה הוא מוסיף לספק חלב בניגוד לצו, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשר לירות ואם הוא ממשיך בעבירה זו יהא צפוי לקנס נוסף שלא יעלה על חמש לירות לכל יום שבו הוא ממשיך בעבירה.
- (5) בעל מחלבה לא יהא צפוי לעמוד במשפט על הפרת חוזה אם נבעה ההפרה מתוך צו שניתן עפ"י סעיף זה.

22. (1) כל אדם -

- (א) הסובל ממחלה מידבקת והוא מגלה עצמו, בידועין, בצורה שיש בה סכנה לבריאות הציבור בכל רחוב, מקום ציבורי, חנות, בית-מלון, כלי-רכב ציבורי או בכל מקום שהשימוש בו משותף לאנשים, פרט לבני המשפחה או לאנשי הבית שהאיש הסובל כנ"ל משתייך אליהם, או כשהוא נתון במצב העלול לסכן את בריאות הציבור, הוא נכנס לכל כלי-

1. ראה הערה 1 לסעיף (4)7.

עונשים על
העמדת אנשים
וחפצים
נוגעים
גלויים לעין
כל
(תיקון התשנ"ב)

- רכב ציבורי מבלי להודיע תחילה לבעליו, למפקחו או לנהגו כי הוא סובל כנ"ל; או
- (ב) הממונה על אדם הסובל כנ"ל והוא מגלה אותו ברבים כאמור לעיל; או
- (ג) הנותן, משאיל, מוכר, מעביר או מגלה כל כלי מיטה, מלבושים, סחבות או דברים אחרים העלולים להסתיר בתוכם את נגע ההידבקות, או המתיר לכבס אותם או לגלותם בכל מכבסה או בכל מקום שהשימוש בו משותף לכמה אנשים, פרט לבני המשפחה או לאנשי הבית שהאיש הנגוע משתייך אליהם, מבלי שיחטא אותם תחילה להנחת דעתו של הרופא הממשלתי, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמש לירות.
- (2) כל בעל או נהג של כלי-רכב ציבורי ידאג לחיטוי כלי הרכב כדי הנחת דעתו של הרופא הממשלתי מיד לאחר שהוביל, לפי ידיעתו אדם הסובל ממחלה מידבקת ולפי סוגה או מצבה של המחלה עלול כלי הרכב להצפין או לשמור בתוכו את ההידבקות או את גורם ההידבקות; ואם לא יעשה כן יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמש לירות; אלא שלא יידרש מאת בעל כלי הרכב או מאת נהגו להוביל בכלי הרכב כל אדם הסובל כנ"ל אלא אם כן שולם לו סכום שיש בו כדי לכסות כל הפסד או הוצאה העלולים להגרם לו ע"י ביצוע הוראות סעיף זה.
- חובתו של המשרד תהא, לכשיידרש על ידי בעל כלי הרכב או על ידי נהגו, לדאוג לחיטוי כלי הרכב הציבורי כנ"ל, והמשרד רשאי לעשות זאת בחינם.
- (3) כל המשכיר ביודעין בית, חדר או חלק של בית שבו סבל אדם ממחלה מידבקת, בלא שחיטא, להנחת דעתו של הרופא הממשלתי או מפקח הבריאות, את הבית, החדר או החלק של הבית וכל החפצים שבו העלולים לשמור בהם את ההידבקות, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרים לירות.
- לצרכי סעיף-קטן זה רואים את בעליו של בית מלון כאילו השכיר חלק של בית לאדם שנתקבל כאורח לאותו בית מלון.
- (4) הוריו של ילד או אדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הסובל או שסבל מאחת המחלות המידבקות המפורטות בתוספת השלישית של פקודה זו או מכל מחלה אחרת שיכריז עליה המנהל, במודעה שתפורסם ברשומות, כעל מחלה מידבקת בכל אזור מסויים ולמשך כל תקופה מסויימת לצרכי סעיף-קטן זה, או הוריו של ילד או האדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הגר בבית שבו שוררת או שורה

מחלה כזאת במשך שלושה חדשים, וביודעין או מתוך רשלנות הם מרשים לילד לבקר בבית הספר בלא שיקבלו ויראו למורה או לאדם אחר הממונה על בית הספר תעודה מרופא בעל רשיון כי מותר לילד לבקר בבית הספר, ייאשמו בעבירה ויהיו צפויים לקנס.

כל מורה אשר ירשה לילד, ביודעין, לבקר בבית ספר מתוך הפרת הוראות סעיף-קטן זה, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מחמש לירות.

(5) כל אדם הסובל ממחלה מידבקת או הגר בבית מנוגע או שהוכח כי הוא מצפין בגופו את גורם ההידבקת של מחלה מידבקת באופן המהווה סכנה לאחרים:

(א) לא יעסוק בכל מלאכה הקשורה בהספקת מזון אם לא נקטו באמצעי-זהירות מתאימים נגד הפצת המחלה; או

(ב) לא ינהל כל עסק או מסחר באופן העלול להפיץ את המחלה.

כל העובר ביודעין על הוראות סעיף-קטן זה יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשר לירות.

(6)¹ (א) אם מת אדם ממחלה מידבקת בבית חולים או במקום זמני לשיכון

חולים, והרופא הממשלתי או רופא בעל רשיון מעיד כי כדי למנוע כל סכנה של העברת המחלה או הפצת ההידבקת רצוי, לפי דעתו, שלא להוציא את הגופה מבית החולים אל המקום הנ"ל אלא אם כן עומדים לקבור אותה מיד, הרי יהא אסור לכל אדם להוציא את הגופה אלא לצורך זה בלבד; ומשהוצאה הגופה מבית החולים או מהמקום הנ"ל תילקח מיד ישר למקום הקבורה ושם תיקבר.

(ב) כל העובר ביודעין על הוראות סעיף-קטן זה יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשר לירות.

(ג) שום דבר האמור בסעיף קטן זה לא ימנע העברת גופת מת מבית החולים לחדר המתים, ולצרכי סעיף קטן זה רואים את חדר המתים כחלק מבית החולים.

23. רשאי המנהל, באישור שר הבריאות, להתקין מזמן לזמן תקנות שיראה צורך בהן בענין בידודם, שיכונם וריפויים של אנשים הנגועים או העלולים להיות נגועים בכל מחלה אפידמית, מקומית או מידבקת ובענין

1. דאה הערה 1 לסעיף 8(2) דלעיל.

תקנות

(חיקון 1947)

מניעת התפשטות, הכנסתן לישראל, או התחלתן של המחלות האלה, הן בימיה, בנהרותיה ובמימיה של הארץ והן ביבשה שלה; ורשאי הוא להכריז מי היא הרשות או מי הן הרשויות אשר תטלנה ותבצענה את התקנות האלה.

(תיקון התשנ"ב)

מוסדות רפואיים

פירוש

(תיקון התשנ"ב)

24. (א) בפקודה זו -

"מוסד רפואי" - בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה; "מוטופל" - מי שמקבל טיפול במוסד רפואי, בין בדרך של אשפוז, שהיית יום או שהיית לילה, ובין בכל דרך אחרת;

(ב) לצרכי חלק זה יכלול המונח "בית-חולים" כל בית-חולים, מבראה, בית-מרפא וכל בנין המשמש, או מכוון לשמש, לקבל אנשים הסובלים מכל חולי, פצע, ליקוי גופני או רוחני ולקבלת נשים יולדות, כדי לטפל באנשים טיפול רפואי, בין שניתן או הובטח ובין שלא ניתן או הובטח שכר או תשלום ע"י כל אדם שנתקבל שם כנ"ל.

אישור הקמה

(תיקון התשנ"ג

(מס' 2))

24. (1) לא יקים אדם בית חולים אלא אם כן קיבל אישור לכך, מראש, מאת המנהל (להלן - אישור הקמה); לענין זה, "הקמה" - לרבות בניה, הרחבה, הוספת מחלקה, שינוי יעוד של מחלקה או של מיטות, וכן הסבה או התאמה של מבנה קיים לבית חולים.

(2) המנהל יתן אישור הקמה, בהתחשב בשיקולים רפואיים ובשיקולים הבאים בלבד:

(א) ההקמה וההפעלה השוטפת של בית החולים לא יטילו מעמסה על ההוצאה הציבורית לבריאות;

(ב) תוספת המיטות לא תגרום לחריגה משיעור המיטות לנפש על פי יעודן ועל פי צרכי האוכלוסיה באותו אזור.

(3) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע בתקנות כללים, מבחנים ואמות מידה לביצוע הוראות סעיף קטן (2).

(4) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

הפעלת מוסד

רפואי

(תיקון התשנ"ב)

25. (א) לא יפתח אדם מוסד רפואי, לא יפעילו ולא ינהלו, אלא אם כן נרשם בידי המנהל בהתאם להוראות פקודה זו והתקנות לפיה.

(ב) המנהל רשאי לקבוע כי רישומו של מוסד רפואי יהיה לתקופה מוגבלת שתיקבע בעת הרישום, בשים לב לאפיו של המוסד ותפקודו ושאר נסיבות הנוגעות לענין.
 (ג) לא ינהל אדם מוסד רפואי רשום ולא יפעילו אלא בהתאם להוראות פקודה זו והתקנות לפיה, וכן בהתאם לתנאים שקבע המנהל לענין אותו מוסד רפואי.

25.א. (א) המנהל¹ רשאי להורות בצו על סגירת מוסד רפואי (להלן - צו סגירה), אם מצא אחת מאלה:

- (1) המוסד הרפואי אינו רשום לפי הוראות פקודה זו;
 - (2) במוסד הרפואי לא קיימה הוראה מהוראות פקודה זו או התקנות לפיה, או לא קיימים תנאי שקבע המנהל לאותו מוסד רפואי;
 - (3) המוסד הרפואי מתנהל בדרך שאינה לטובת בריאותם או רווחתם של המטופלים בו.
- לענין סעיף זה, "מוסד רפואי" - לרבות חלק ממנו.
- (ב) המנהל יקבע בצו הסגירה הוראות לענין ביצועו, לרבות בדבר איסור קבלת מטופלים חדשים, המשך הטיפול במטופלים או העברתם של המטופלים למוסד רפואי אחר, וכן את המועד לסגירת המוסד הרפואי.
- (ג) לא יתן המנהל צו סגירה ולא יורה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1)(2) או (3) אלא לאחר שנתן לבעליו של המוסד הרפואי או למנהלו, הזדמנות להשמיע את טענותיהם בפניו; אולם, אם מצא המנהל כי נשקפת סכנה מיידית חמורה למטופלים, רשאי הוא לתת צו סגירה לאלתר.
- (ד) צו סגירה או החלטה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1) יימסרו לבעליו של המוסד הרפואי או למנהלו.
- (ה) בעליו של מוסד רפואי או מנהלו, רשאים, בתוך שלושה חדשים מהיום שבו נמסר להם הצו, או מהיום שבו נמסרה להם החלטת המנהל לבטל את הרישום של המוסד לפי סעיף קטן (1)(2) או (3), לערור על הצו או ההחלטה לפני שר הבריאות; אין בהגשת הערר כדי לעכב את הביצוע של צו הסגירה.

1. סמכות המנהל עפ"י סעיף זה הואצלה לכל רופא מחוזי כמשמעותו בפקודה בתחום לשכת הבריאות המחוזית או הנפתית, לפי הענין, שעליה הוא מופקד [נ"פ 4022, התשנ"ב (5.7.1992), עמ' 3781].

- (ו) המנהל רשאי להורות על ביטול רישומו של מוסד רפואי אם נתקיים בו אחת מאלה:
(1) ניתן צו סגירה ולא הוגש עליו ערר, או הוגש ערר - ונדחה;
(2) הרישום לא חודש בתום התקופה שנקבעה לו;
(3) המנהל מצא כי המוסד הרפואי חדל לשמש ככזה.
(ז) בצו סגירה רשאי המנהל להורות למשטרה להיכנס למוסד הרפואי שלגביו ניתן הצו ולנקוט כל אמצעי, לרבות שימוש בכוח סביר, כדי להבטיח ציות לצו.

(תיקון התשנ"ב)

רישום בתי חולים¹

הנהלת בית
חולים
(תיקון התשנ"ח)

26. בבית חולים המתנהל בידי מי שאיננו רופא בעל רשיון ימונה מנהל רפואי שהוא רופא בעל רשיון, אשר ייעץ למנהל בנושאים הרפואיים של בית החולים.

תנאי הרישום

27. אין רושמים בית-חולים אלא אם כן נוכח המנהל -
(א) כי הרופא בעל הרשיון או הרופאים בעלי הרשיון הממונים על אותו בית-חולים או על חלקים ממנו מוסמכים לעסוק בכל ענף-רפואה מיוחד או ענפי-רפואה מיוחדים שאותו בית-חולים עוסק בהם, וכי מכל הבחינות האחרות ראויים הם לשמש ממונים על בית החולים; וכן
(ב) יש מספר מספיק של אחיות; וכן
(ג) כי האחות הראשית או אדם אחר הממונה על האחיות היא אחות מוסמכת ויש בידה דיפלומה או תעודות-לימוד כאחות, שהן מוכרות מטעם המנהל; וכן
(ד) כי המגרש, הבנין או הבנינים והנוחיות הכלליות מניחים את הדעת מכל הבחינות; וכן
(ה) כי הציוד מתאים ומספיק למילוי כל הדרישות של בית החולים או בית המרפא; וכן
(ו) כי בית החולים מכיל לא פחות משתיים-עשרה מיטות לחולים, מלבד מיטות הבידוד.

1. הכותרת הוספה בתיקון התשנ"ב.

מנהל אחראי

28. אם מתנהלים בתי-חולים או בתי-מרפא על ידי יותר מרופא אחד בעל רשיון, רואים רק אחד מן הרופאים האלה כמנהל והוא יהיה אחראי בתור כזה.

ניהול יומנים**ורשומות**

[תיקונים:

התשנ"ג,

התשנ"ג (מס'

[2]

29. שר הבריאות רשאי לקבוע, דרך כלל או לסוגים של בתי-חולים או מרפאות או לגבי סוגי-חולים שבהם, יומנים ורשומות אחרות, שקיומם וניהולם חובה על מנהל בית-חולים או על רופאיו, או על מנהל מרפאה או על רופאו.

רשות מבקרת

[תיקונים:

התשנ"ג,

התשנ"ג (מס'

[2]

29א. (1) שר הבריאות רשאי בתקנות לחייב מנהל בית-חולים או רופאיו להגיש לרופא ממשלתי שמינה לכך דינים-וחשבונות לפי טופס שנקבע בתקנות וכל מידע מיוחד שידרוש הרופא הממשלתי.

(2) הרופא הממשלתי, או מי שהוא הסמיך לכך בכתב מבין עובדי משרד הבריאות, רשאים בכל עת סבירה לבדוק את היומנים והרשומות המתנהלים בבית החולים, ומנהל בית החולים וכל אדם המועסק בו חייבים להקל על בדיקה כזאת.

(3) הגיעו לשר הבריאות ידיעה או תלונה על מעשה או מחדל שיש עמו חשד סביר לפגיעה בזכות כל שהיא של חולה תוך כדי אשפוזו בבית-חולים או תוך כדי טיפול בו במרפאה או עקב האשפוז או הטיפול כאמור, רשאי רופא ממשלתי כאמור בסעיף קטן (1) לבדוק את הרשומות הרפואיות המתייחסות לאותו חולה, ומנהל בית החולים או רופא המרפאה, חייבים לספק לרופא הממשלתי כל מידע שידרשו לצורך בירור המקרה, לרבות מידע מתוך רשומות רפואיות המתייחסות לחולים אחרים, ובלבד שזהותם של חולים אלה לא תיחשף.

(4) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מכל חובה שהוטלה בהוראה אחרת של פקודה זו או של חיקוק אחר, ואין בו כדי להתיר פרסום שמותיהם של חולים.

הודעה על חשש**אלימות**

[תיקונים:

התשנ"ג,

התשנ"ג (מס'

[2]

29ב. שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות הוראות המחייבות מנהלי בתי-חולים או מרפאות הטעונות רישום כאמור בסעיף 34 וכל האחראים בהם על קבלת חולים לטיפול, להודיע ללא דיחוי לתחנת-משטרה קרובה על כל אדם פצוע, חסר-הכרה או מת, שהגיע לבית החולים או למרפאה כאמור ושיש חשש סביר שהיה מעורב במעשה אלימות.

בקורת והשגחה

30. המנהל או רופא ממשלתי רשאים בכל עת נוחה להיכנס לבית-חולים או לבית-מרפא לשם השגחה ובקורת, ורשאי הוא לדרוש כי יראו לו את תעודות ההכשרה של האחיות העובדות שם והעתק מן התקנות שהותקנו עפ"י סעיף 33.

(תיקון התשנ"ב)

31. (בוטל).

(תיקון התשנ"ב)

32. (בוטל).

תקנות

[תיקונים:

התשנ"ב,

התשנ"ג (מס' 2)]

33. רשאי המנהל להתקין תקנות בענין פתיחתם, רישומם, הנהגתם ופיקוחם של בתי חולים ובתי מרפא, והעתק מכל תקנות שהתקינו עפ"י סעיף זה יימסר לכל בית חולים ובית מרפא רשומים; בלא לפגוע בכללות הסמכויות הניתנות בסעיף זה, רשאי המנהל להתקין תקנות הקובעות את הדרישות בענין -

- (א) הסידורים הסניטריים;
- (ב) שיכון לחולים ולאחיות;
- (ג) מקום לניתוחים, למעבדות, לפעולות עיקור וחיטוי, לבתי מרקחת ולשאר צרכים טכניים;
- (ד) האחיות, הן מבחינת הכשרותיהן והן מבחינת אימונן;
- (ה) הכנתו ואגירתו של מזון, הן לחולים והן לחבר העובדים;
- (ו) סידורים רפואיים וביתיים בדרך כלל;
- (ז) סידורים לחיטוי ולמניעת התפשטותה של הידבקות;
- (ח) סידורים למקרה דליקה;
- (ט) קבלתם של חולים, לרבות הסדרת האשפוז על פי מקומות מגוריהם של החולים ונהלי שחרור חולים;
- (י) שעות העבודה ותנאי העבודה לאחיות;
- (יא) ניהול מקצועי;
- (יב) טיפול רפואי נאות בחולים.

(תיקון התשנ"ב)

רישום מרפאות

34. (א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות לגבי מרפאות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן לפי ענפי השירותים או הטיפול הניתן בהן, הוראות בדבר -

מרפאות
(תיקון התשנ"ב)

- (1) דרכי הפיקוח על מילוי הוראות התקנות לפי סעיף זה;
 - (2) רישום של:
 - (א) מרפאות מסוגים מסויימים, למעט מרפאות של קופת חולים;
 - (ב) לשכה פרטית של רופא או של רופאים שבה מבוצעות פעולות כירורגיות, פעולות הרדמה, צינתור או הזרעה מלאכותית, ופעולות רפואיות הנילוות להן;
 - (3) התנאים שיקויימו במרפאות לצורך מתן שירות רפואה או טיפול רפואי מסוגים מסויימים;
 - (4) סידורי תברואה;
 - (5) מקום לפעולות כירורגיות;
 - (6) פעולות עיקור וחיטוי;
 - (7) מעבדות;
 - (8) חדר תרופות וחלוקת תרופות;
 - (9) הכשרת הצוות הסייעודי ואימונו;
 - (10) ניהול רשומות, החזקתן, שמירתן והביקורת עליהן.
- (ב) תקנות על פי פסקאות (1), (9) ו-(10) של סעיף קטן (א) יותקנו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.
- (ג) בפקודה זו -
"מרפאה" - מקום שאיננו בית חולים הטעון רישום לפי פקודה זו, או חלק ממנו והמיועד להגשת שירותי רפואה, רפואת שיניים וסייעוד, לרבות טיפול יום וטיפול לילה, להשגחה למטרות אלה על חולים, ועל נשים בזיקה להריון, ושיקום;
"קופת חולים" - כמשמעותה בחוק **מס מקביל**, התשל"ג-1973.

(תיקון התשנ"ב)

רישום מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

מוסד לטיפול
רפואי
במשתמשים
בסמים
(תיקון התשנ"ג)

35. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע לגבי מוסדות לטיפול רפואי במשתמשים בסמים, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהם, לפי הטיפול הניתן בהם, הוראות בדבר רישום, ארגון וניהול המוסדות, לרבות התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחמריים של המוסד, תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית לרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד, דרכי

הטיפול שיתן המוסד או ניהול רשומות ושמירתן; לענין זה, "רישום" -
 לרבות רשיון כמשמעותו בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים,
 התשנ"ג-1993 (להלן - חוק המוסדות).

(ב) בקשה לרישום של מוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים (בסעיף
 זה - הבקשה) תוגש לוועדה שהוקמה לפי חוק המוסדות (בסעיף זה - הוועדה)
 ובדרך שנקבעה בו.

(ג) קבעה הוועדה שהבקשה מתייחסת למוסד לטיפול רפואי במשתמשים
 בסמים (להלן - המוסד) והעבירה אותה לטיפולו של שר הבריאות, יחולו
 הוראות פקודה זו על הבקשה ועל המוסד האמור בה.

(ד) שר הבריאות ימנה מפקחים לענין פיקוח על מוסד אשר יהיו
 רשאים לעשות את אלה:

- (1) להיכנס לכל מוסד אף אם הוא מצוי בבית סוהר;
- (2) לדרוש הצגתו או מסירתו של כל מסמך, לרבות התיק האישי או
 הרפואי של המטופל, הנמצא בו ולתפסו;
- (3) לחקור כל אדם במוסד אם הוא סבור שיש לו ידיעות הקשורות
 לפיקוד המוסד ולטיפול הניתן בו, בין דרך כלל בין לגבי מטופל
 מסויים.

(ה) על חקירה כאמור בסעיף קטן (ד) יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3
 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות); נתפס מסמך כאמור באותו סעיף קטן
 יוחזר למי שממנו נלקח תוך שלושים ימים מיום תפיסתו אלא אם כן תוך
 תקופה זו הועבר המסמך למשטרה לצורך נקיטת הליכים פליליים.
 (ו) נמצא המוסד בבית סוהר או בבית מעצר, ייקבעו התקנות,
 כאמור בסעיף קטן (א), בהתייעצות עם שר המשטרה.
 (ז) בפקודה זו -

"בית סוהר" - כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971;

"בית מעצר" - בית מעצר שבמתקן משטרתי או בבית סוהר;

"מוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים" - כל מקום שבו ניתן או המיועד
 לתת שירות של טיפול רפואי פיסי או נפשי לשני משתמשים בסמים או יותר,
 בין אם הטיפול ניתן במוסד או במקום אחר בדרך של אשפוז, שהיית יום
 או שהיית לילה ובין בכל דרך אחרת;

"סם" - סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

(תיקון התשנ"ב)

רישום מעבדות**מעבדות**
(תיקון התשנ"ב)

36. (א) בפקודה זו -

- "מעבדה" - מעבדה רפואית, נקודת איסוף, אתר בדיקה ובנק דם;
 "מעבדה רפואית" - מקום שבו נעשות בדיקות בדגימות שמקורן בבני אדם;
 "בנק דם" - מקום לאיסוף, לעיבוד, לסיווג, לבדיקה, לאחסון או להפצה של מנות דם או של נגזרות של דם;
 "נקודת איסוף" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו אוספים דגימות שמקורן בבני אדם לצורך העברתן למעבדה לשם בדיקה;
 "אתר בדיקה" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו נעשות בדיקות רפואיות על-אתר בדגימות שמקורן בבני אדם.
 (ב) שר הבריאות רשאי בתקנות, לקבוע לגבי מעבדות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן, לפי תחומי פעילותן המקצועית וסוגי הבדיקות הנערכות בהן, הוראות בדבר רישום מעבדות וכן הוראות בדבר -
- (1) מתן היתר לאדם להיות מנהל מעבדה והתנאים לקבלת ההיתר;
 - (2) כשירותיות והתמחויות של עובדי מעבדה;
 - (3) תנאים שלפיהם ינוהלו מעבדות, לרבות נהלי ביצוע בדיקות, בטיחות במעבדה, איסוף דגימות וטיפול בהן, רישום ודיווח והבטחת איכות הפעילות של המעבדות;
 - (4) התנאים שיקוימו במעבדות לצורך מתן שירותי מעבדה;
 - (5) סידורי תברואה;
 - (6) פעולות עיקור וחיטוי;
 - (7) ניהול רשומות, החזקתן, שמירתן והביקורת עליהן.

הרכבת אבעבועות[תיקון התש"ם (מס')
[[2

37. (בוטל).

[תיקון התש"ם (מס')
[[2

38. (בוטל).

הרכבה כללית39. לפי בקשת המנהל רשאי הממונה על המחוז¹, במודעה לקהל, לצוות על כל האנשים הגרים במחוזו שלו או בכל חלק הימנו להרכיב לעצמם

1. ראה הערה 1 לסעיף 7(4).

אבעבועות בתוך זמן מסויים, אלא אם כן יוכלו אותם אנשים להוכיח כי נעשתה בהם הרכבת-אבעבועות מוצלחת תוך פחות משלוש שנים; כל אדם כזה שלא הורכב כך במשך התקופה המפורטת בצו יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על לירה אחת או למאסר לא יותר מחודש ימים.

40. (בוטל).

[תיקון התש"ם (מס')
[2]

**עונש בעד הרכבת
חומר
אבעבועות**

41. כל המביא או מנסה להביא את מחלת האבעבועות על כל אדם, ע"י שהוא מרכיב בו חומר אבעבועות, או ע"י שהוא חושף אותו במזיד לפני חומר אבעבועות, או לפני כל חומר, חפץ או דבר הרווי חומר אבעבועות, או המביא או מנסה להביא במזיד בכל אמצעי אחר את המחלה לארץ, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרים וחמש לירות או למאסר לא יותר מששה חדשים.

תקנות

42. רשאי המנהל להתקין אותן תקנות ולקבוע בהן אותם טפסים שיראה צורך בהם לשם ביצוע של הוראות החלק הזה בהרכבת אבעבועות.

חלק ה'

הוראות בענין המלחמה במלריה

42. בחלק זה ובחלק ו' -
"המנהל" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות המנהל לענין חלק זה וחלק ו' למעט לענין סעיף 53(ו)-ו(ט) וסעיף 64(ג);
"ממונה על איכות הסביבה" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות ממונה על איכות הסביבה לענין חלק זה וחלק ו' אולם לענין סעיף 53(ו)-ו(ט) - הרופא המחוזי.
43. (1) כל דייר או מחזיק או, בהעדרם, כל בעל מקום, חייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות הדרושים בהתאם לפקודה זו ולכל תקנות שהותקנו על פיה ע"י המנהל, כדי למנוע את גידול היתושים.
(2) אם שני אנשים או יותר משנים רשומים כמחזיקים במשותף או כבעלים משותפים, רואים כל אחד ואחד מהם כמחזיק או כבעל לצורך חלק זה.
44. אסור לגדל אורז בארץ, מלבד באותם אזורים ובאותה צורה שיאשרו ע"י השר לאיכות הסביבה.
45. (1) על המחזיק בקרקעות שלחין או בגני שלחין, או, בהעדר המחזיק, על בעל הקרקעות או הגנים, לנקוט באמצעים הדרושים כדי למנוע את תעלות הניקוז, הבארות, התעלות הפרטיות או תעלות ההשקאה שבקרקעות אלה מלספק מקומות גידול ליתושים.
(2) המנהל יכול להודיע על אותם האמצעים הדרושים בכל מקרה מסויים, או לקבוע את האמצעים בצורת הוראות כלליות.
(3) כל תעלת ניקוז חדשה בקרקעות כאלה תהא עשויה בהתאם להוראות חלק זה ולכל תקנות שיתקינו על פיו.
46. מקום שיש בסביבה תעלת ניקוז ראשית או שאר אמצעי ניקוז מספיקים, רשאי המנהל לדרוש מאת המחזיק או מאת הבעל של כל אדמת ביצה שהוכרזה ע"י המנהל כמקור מלריה לעשות אותם חיבורים אל התעלה או אותם שינויים בתעלה שיביאו לידי ניקוזו המוצלח של אותה קרקע.

יש להחזיק את הנחלים ואמות המים במצב טוב

47. רשאי המנהל לדרוש מאת המחזיק או הבעל של קרקע שדרכה עוברים נחלים או אמות מים, או מאת כל אדם שיש לו זכות שימוש באותם נחלים או אמות מים, להחזיק את הנחלים או אמת המים במצב כזה שלא יאפשר גידול יתושים. לצורך זה רשאי המנהל לדרוש מאתו מחזיק או בעל או האדם האחר למלא אחרי התקנות הקבועות ואחרי כל הוראות שיוציא בהתאם לכך בכל מקרה מסויים.

רשות כניסה
(תיקון התשנ"א)

48. הממונה על איכות הסביבה רשאי בכל עת מתאימה בשעות היום להכנס לכל מקום כדי להוכיח אם עוברים או עברו באותו מקום על חלק זה או על כל תקנות שהתקינו על פיו; בתנאי שאין להיכנס לכל בית-דירה אלא בהסכמת הדייר או בתוקף צו מאת שופט של בית משפט שלום¹.

סמכות המנהל להוציא לפועל אמצעי מניעה
(תיקון התשנ"א)

49. לאחר שהמנהל מסר לאדם מודעה כהלכה הדורשת ממנו להוציא לפועל כל אמצעים נחוצים בהתאם להוראות חלק זה, ולאחר שלא מילא האדם אחר אותה הודעה, תהא לו למנהל הסמכות באישורו של הממונה על איכות הסביבה להוציא לפועל אותם אמצעים בעצמו ולגבות את ההוצאות מאתו אדם כפי שנקבע עפ"י פקודת המסים (גבייה).

מציאותם של זחלי יתושים היא עבירה
(תיקון התשנ"א)

50. למרות כל הוראה שבפקודה זו, הרי לכשימצא הממונה על איכות הסביבה או מפקח יתושים חיים בדרגות בלתי-מבוגרות בכל בית או בכל גן שעל יד הבית, יהא המחזיק או, כשאין מחזיק, יהא הבעל אשם בעבירה עפ"י חלק זה של הפקודה.

(תיקון התשנ"ז)

51. (בטל).

תקנות
(תיקון התשנ"א)

52. השר לאיכות הסביבה רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות לשם ביצוע הוראות חלק זה.

1. הביטוי "שופט שלום" הוחלף. ראה ס"ח התשכ"ד, עמ' 140.

חלק ה' 1

(תיקון התש"ל)

איכותם התברואית של מים

הגדרות
(תיקון התש"ל)

52 א. בחלק זה -
"איכות תברואתית" - תכונות ביאולוגיות, פיסיקליות, כימיות, רדיואקטיביות או אורגנולפטיות;
"מי-שתיה" - מים המיועדים לשתיה ולבישול-מזון, ובתעשיית-מזון - מים המיועדים להיכנס להרכב המזון או הבאים במגע, או העלולים לבוא במגע, עם חומר מהחמרים שמהם מורכב המזון;
"מיתקן למי-שתיה" - כל מיתקן או אבזר המשמשים להפקתם, להספקתם, להובלתם או לצריכתם של מי-שתיה;
"ספק" - כל המספק מים לאחר;
"רשות בריאות" - מי ששר הבריאות מינהו רשות בריאות לצורך חלק זה.

תקנות בדבר איכותם התברואתית של מים
(תיקון התש"ל)

52 ב. (א) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות -
(1) הקובעות את איכותם התברואית של מי-שתיה, בין דרך כלל ובין למקום פלוני או לשימוש פלוני;
(2) הקובעות תנאים תברואיים למקור-מים המיועד לשמש מקור מי-שתיה ולמיתקני מי-שתיה;
(3) המחייבות או המסמיכות לחייב בעלי-מיתקנים להפקת מים ממקורות-מים שאינם ראויים לשתיה, להספקתם, להובלתם או לצריכתם, להציב, על חשבונם, שלטי-אזהרה נגד השימוש במים אלה כמי-שתיה;
(4) בדבר ההיבט התברואי של תכנון, התקנתן והפעלתן של מערכות מי-שתיה;
(5) בדבר תקינותם התברואית של מיתקנים למי-שתיה.
(ב) תקנות לענין פסקה (5) לסעיף-קטן (א) יותקנו לאחר התייעצות עם שר החקלאות.

קיום התקנות
(תיקון התש"ל)

52 ג. (א) לא יספק ספק מי-שתיה שאינם בהתאם לאיכות תברואתית שנקבעה.
(ב) לא יחזיק אדם מיתקן מי-שתיה אם אינו בהתאם לתקנה בדבר תקינותו התברואית.

**סמכויות נסיסה
ובדיקה
(תיקון התש"ל)**

52ד. אדם שהורשה לכך מטעם שר הבריאות רשאי להיכנס, בכל עת סבירה, למקום שנמצא בו מקור-מים או מיתקן למי-שתיה, בין שהוא בשימוש ובין שאינו בשימוש, ליטול, ללא תשלום, דוגמאות-מים בכמויות הנחוצות לצורך בדיקת איכותם התברואית ולערוך ביקורת על התקינות התברואית של מיתקן למי-שתיה, ובלבד שלא ייכנס אדם לחצרים המשמשים למגורים בלבד ללא רשותו של המחזיק בחצרים.

**חובה לבצע
בדיקות
(תיקון התש"ל)**

52ה. (א) כל ספק חייב לבצע, על חשבונו, במעבדה מוכרת לכך מטעם שר הבריאות, בדיקות איכות תברואית של מי-שתיה, בתנאים, בשיטות ובתדירויות שנקבעו בתקנות, ולהביא את תוצאות הבדיקות לידיעת רשות-בריאות, כל אימת שיידרש לכך.
(ב) הוראות סעיף-קטן (א) יחולו גם על רשות מקומית לגבי מי-שתיה שהיא מספקת, אולם היא לא תחוייב בתשלום בעד הבדיקות האמורות אלא בהסכמת שר הפנים.
(ג) הרישומים הנוגעים לביצוע הבדיקות ומימציאיהן יעמדו, במעבדה המוכרת ובכל עת סבירה, לעיונם של רשות-בריאות, של רופא ממשלתי ושל מי ששר הבריאות הסמיכו לכך.

**פסילת מי-שתיה
(תיקון התש"ל)**

52ו. מצאה רשות-בריאות כי מי-שתיה אינם תואמים את האיכות התברואית שנקבעה, רשאית היא לפסול את המים לשימוש כמי-שתיה, ומשנפסלו כאמור, לא יופקו ולא יסופקו לשימוש כמי-שתיה; אולם רשאית רשות הבריאות להתיר את הפקתם או הספקתם של מים שנפסלו כאמור לשימוש מסויים משימושי מי-השתיה בתנאי שיינקטו האמצעים שתורה עליהם למניעת סיכון בריאותי.

**מילוי הוראות
רשות
הבריאות
(תיקון התש"ל)**

52ז. (א) מקור-מים או מיתקן למי-שתיה, שממיהם נפסלו כאמור בסעיף 52, רשאית רשות-בריאות להורות למחזיק בהם על האמצעים שעליו לנקוט ועל הפעולות שעליו לבצע כדי למנוע סיכון בריאותי או כדי שהמים יהיו ראויים לשימוש כמי-שתיה.
(ב) לא מילא המחזיק תוך זמן סביר אחרי ההוראות שניתנו לו כאמור בסעיף-קטן (א), רשאית רשות הבריאות להטיל על עובד משרד הבריאות לנקוט באמצעים או לבצע את הפעולות הנחוצות לשם כך ולגבות מבעל מקור-המים או המיתקן למי-שתיה את ההוצאות שהוצאו לשם זה.

<p>מקומות המוחזקים ע"י צה"ל (תיקון התש"ל)</p>	<p>52ח. היו מקור-מים או מיתקן למי-שתיה נמצאים במקום המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל, לא תינתן הרשאה ולא יוטל על אדם לבצע פעולה לפי חלק זה או תקנות שהותקנו לפיו, אלא אם אותו אדם משרת בחיל-רפואה של צבא-הגנה לישראל או הוסמך לכך על ידי שר הבטחון.</p>
<p>מתן הוראות וביצוע פעולות ע"י נציב המים (תיקון התש"ל)</p>	<p>52ט. (א) כל אימת שיש בהוראות רשות-בריאות לפי חלק זה כדי לפגוע ברשיון-הפקה שנתן נציב המים לפי חוק המים, התשי"ט-1959, או בהוראה שנתן לפי החוק האמור או תקנות שהותקנו לפיו, לגבי משטר התפעול של מקור-מים מבחינה כמותית - תינתן ההוראה לספק על ידי נציב המים, על פי דרישת רשות הבריאות.</p> <p>(ב) לא מילא הספק אחרי ההוראה תוך הזמן הנקוב בה, ינקוט נציב המים או מי שהסמיך לכך באמצעים ויבצע את הפעולות הנחוצות להבטיח קיום ההוראה ויגבה מאת הספק את ההוצאות שהוצאו לשם כך.</p> <p>(ג) היה צורך בפעולה למניעת נזק מידי חמור, תבצע את הפעולה רשות-בריאות ותתן הודעה על כך לנציב המים.</p>
<p>הוראות נציב המים בדבר ייעוד מים שנפסלו (תיקון התש"ל)</p>	<p>52י. פסלה רשות-בריאות מים לשמש כמי-שתיה, רשאי נציב המים להורות על שינוי ייעודם של המים שנפסלו ועל הספקת מים ממקור אחר במקום המים שנפסלו.</p>
<p>עונשין (תיקון התש"ל)</p>	<p>52יא. העובר על הוראה מהוראות חלק זה או על תקנה שהותקנה לפיו, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 5,000 לירות, ובעבירה נמשכת - קנס נוסף 100 לירות לכל יום שבו נמשכה העבירה.</p>
<p>(תיקון התשנ"א)</p>	<p>חלק ו'</p>

הוראות בדבר מפגעים

53. לצורך חלק זה של פקודה זאת רואים את הדברים דלקמן כמפגעים:

(א) כל מקום או חלק הימנו שמבנהו או מצבו או אופן שימושו מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

פירוש
[תיקונים: התש"ס, התשנ"א, התשנ"ג (מס')]
[2]

(ב) כל רחוב, בריכה, מזחילה, חפירה, תעלה, אמת-מים, קעריית-שופכין, בור, בית-כסא, בית-כבוד, משתנה, בור-שופכין, ביב, תעלת-ניקוז, בור-צואה, או בור-אפר, או בית-קיבול לכל מיני אשפה ודומן שריחם נודף או הנמצאים במצב כזה או במקום כזה שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

(ג) כל אורווה או רפת או בנין אחר למשכן כל בעל-חי או בעלי-חיים המוחזקים במקום כזה או באופן כזה שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות או כל בעל-חי המוחזק במקום כזה או באופן כזה או במספר כזה המזיק לבריאות או מסכן את הבריאות;

(ד) כל גל או ערימה, לרבות כל ערימה של אשפה מינרלית, המזיקים לבריאות או המסכנים את הבריאות; או כל ערימה של חומר שריחו נודף, אשפה, פסולת או זבל בתוך חמישים מטר מכל דרך ציבורית בכל מקום שהוא; או כל חומר שריחו נודף, אשפה או פסולת, או זבל הנמצאים במכונות-משא או בקרונות העומדים או נמצאים בכל תחנה או מסילת-ענף, או במקום אחר במסילת-הברזל או בספינות באופן שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

(ה) כל בית-ספר, או כל בית-חרושת, בית-מלאכה או מקום-עבודה

(I) שאינם מוחזקים במצב של נקיון ואינם נקיים משופכין היוצאים מכל ביב, בית-כסא, משתנה, או כל מקור אחר של שופכין בעלי ריח רע; או

(II) שאינם מאווררים באופן שיש בו כדי להפוך כל גאזים, אדים, אבק או שאר מיני זוהמה, המתהווים אגב העבודה הנעשית באותם מקומות והמזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות לבלתי-מזיקים ככל האפשר; או

(III) שהצפיפות בהם בשעת העבודה גדולה עד כדי להזיק לבריאותם או לסכן את בריאותם של העובדים בהם;

(1) כל עבודה, חרושת, מלאכה או עסק המזיקים לבריאות הסביבה או המתנהלים באופן המסכן את בריאותם של העובדים בהם;

(2) כל בית או חלק מבית אשר מפאת הצפיפות שבהם או מפאת מקום הימצאם הם מזיקים לבריאותם או מסכנים את בריאותם של הדיירים;

- (ח) כל בתים, צריפים, אוהלים, קרונות, או סככות, בין שהם משמשים בתי דירה או רפתות ובין שהם משמשים לכל צורך אחר, המזיקים לבריאות או המסכנים את הבריאות, אם מחמת הצפיפות באותם בתים, צריפים, אוהלים, קרונות או סככות ואם מחמת חוסר ביוב או אי האפשרות לנקותם או מחמת כל סיבה אחרת;
- (ט) כל בנין שלדעת ממונה על איכות הסביבה נעשה בלתי סניטרי מחמת שהוא משמש לכל אדם לצורך דירת-ארעי;
- (י) כל באר או הספקת מים, ציבוריות או פרטיות, המזיקות לבריאות או המסכנות את הבריאות;
- (יא) כל אח או תנור וכל ארוכה או מחפורת או משפך שאינם מכלים במידה האפשרית את העשן או את האדים הנוצרים ע"י האיכול, או המוציאים עשן בכמות שיש בה כדי להזיק לבריאות, או לסכן את הבריאות; ולצורך פקודה זו, עשן כולל אדים, גאזים, פיח, אפר, אבק וכל חומר או חלקיקים הפורחים באויר;
- (יב) כל בור או חפירה אשר מחמת קיומם או שימושם הם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות, או שהם עלולים להזיק לבריאות או לסכן את הבריאות;
- (יג) כל בית עלמין, או בית קברות אשר מחמת צפיפותם או מקום המצאם או אופן הנהלתם, הם מהווים מפגע או הם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;
- בתנאי:-

- (I) שאין להטיל עונש על כל אדם בעד כל גל או ערימה הדרושים להנהלתם המוצלחת של כל עסק או תעשייה אם הוכח כדי הנחת דעתו של בית המשפט כי לא החזיקו את הגל או את הערימה יותר מכפי שדרוש לצרכי העסק או התעשייה וכי נקטו באמצעים הטובים ביותר למניעת נזק לבריאות הציבור ע"י חמרים אלה;
- (II) שאם הוזמן אדם להופיע בפני כל בית משפט בקשר עם מפגע הנוצר ע"י אח או תנור שאינם מכלים את העשן היוצא מחומר האיכול שמשמשים בו באותו אח או תנור, יפסוק בית המשפט ששום מפגע לא נוצר בגדר מובנה של פקודה זו ויבטל את התלונה, אם הוברר לו כי אותו אח

או תנור בנוי באופן שיכלה במידה האפשרית את כל העשן היוצא ממנו, בהתחשב עם טיב התעשייה או המלאכה, וכי הממונה על האת או התנור השגיח עליהם השגחה מעולה.

(יד) רעש, ריח וזיהום אויר חזקים או בלתי סבירים כמשמעותם לפי

חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.

(טו) מחנות, גני ילדים, בתי ספר, קייטנות, מחנות נוער, בתי

אבות או מוסדות כיוצא באלה, שתנאי התברואה בהם מזיקים לבריאות או עלולים להזיק לה.

הודעה הדורשת

סילוק מפגע

(תיקון התשנ"א)

54. (1) משקיבלה הרשות הסניטרית המקומית כל ידיעה בענין קיום מפגע,

הרי אם הוברר לה שקיים מפגע כזה או לפי תלונתו של ממונה על איכות הסביבה או מפקח, עליה למסור מודעה לאדם שע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, ואם אי אפשר למצוא את האדם הזה, תימסר המודעה למחזיק או לבעל המקום שבו נוצר המפגע ובה תדרוש ממנו לסלק את המפגע בתוך המועד המפורט בהודעה, ולהוציא לפועל אותן עבודות ולעשות אותם דברים שיהא צורך בהם לשם כך, ואם תמצא הרשות הסניטרית המקומית לרצוי, תפרט כל עבודה שיש להוציאה לפועל.

(2) כן רשאית הרשות הסניטרית המקומית, באותה הודעה או בהודעה

אחרת שתימסר לאותו מחזיק, בעל או אדם, לדרוש ממנו לעשות כל הדרוש לשם מניעת הישנותו של המפגע, ואם תמצא לרצוי, תפרט כל עבודות שיש לעשותן לצורך זה, ואם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי המפגע עלול להישנות באותו המקום, יכולה היא למסור אותה הודעה גם אם סולק המפגע באותו זמן.

(3) (א) אם נוצר המפגע מחמת כל מגרעת או ליקוי מבחינת המבנה

או כשהמקום אינו תפוס, יש למסור את ההודעה לבעל המקום;

(ב) אם אי-אפשר למצוא את האדם שגרם למפגע וברור שהמפגע אינו נוצר

או אינו נמשך ע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו של המחזיק או של

בעל המקום, תסלק הרשות

הסניטרית המקומית את המפגע בעצמה ותעשה את כל הדרוש למנוע את הישנותו, ורשאית היא לגבות את ההוצאות מאת האדם שע"י מעשהו, מחדלו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, לכשנמצא אותו אדם.

(4) מקום שנמסרה הודעה לאדם עפ"י סעיף זה, ואם -

(א) נוצר המפגע ע"י מעשה זדון או מחדל בודון של אותו אדם, ואם

(ב) לא מילא אותו אדם אחרי כל דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן שפורט באותה הודעה,

יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשר לירות על כל עבירה ועבירה, בין שניתן לאותו אדם צו בענין מפגע כפי שנקבע בסעיף 55 מפקודה זו ובין שלא ניתן לו צו כזה.

55. (1) א-

(א) האדם שנמסרה לו הודעה לסילוק מפגע כאמור לעיל לא מילא אחרי

כל דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן המפורט בהודעה; או

(ב) סבורים הרשות הסניטרית המקומית או ממונה על איכות הסביבה

כי המפגע, אעפ"י שסולק מאז מסירת ההודעה, עלול להישנות באותו

מקום;

רשאים הרשות הסניטרית המקומית או הממונה על איכות הסביבה לפנות

למנהל, והלה, אם הוברר לו כדי הנחת דעתו שלא מלא אחרי ההודעה

או שהמפגע, אעפ"י שסולק, עלול להישנות באותו מקום, רשאי לתת

לאותו אדם צו הנקרא בפקודה זו צו בענין מפגע.

(2) צו בענין מפגע יכול להיות צו לסילוק מפגע או צו איסור

או צו סגירה או צירוף של צווים כאלה.

(3) צו לסילוק מפגע יכול לדרוש מאדם למלא אחרי דרישות ההודעה,

כולן או מקצתן, או לסלק את המפגע באופן אחר בתוך זמן שיפורט בצו.

(4) צו איסור יכול לאסור את הישנותו של מפגע.

(5) צו לסילוק מפגע או צו איסור צריכים, אם האדם שלו ניתן

הפרוצדורה כשלא

מלאו אחרי

ההודעה:

צווים בענין

מפגע

(חיקונים:

התשנ"א,

התשנ"ז)

הצו דורש זאת או אם המנהל ימצא לרצוי, לפרט את העבודות שאותו אדם צריך לעשותן לשם סילוק המפגע או לשם מניעת הישנותו.
 (6) צו סגירה יכול לאסור את השימוש בבית לצרכי דירת אדם.
 (7) אין נותנים צו סגירה אלא אם הוכח כדי הנחת דעתו של המנהל כי מסיבת מפגע אין בית ראוי לדירת אדם, ואם ניתנו הוכחות כאלה יתן הממונה על המחוז צו סגירה.
 (8) אם נוכח המנהל כי הבית נעשה ראוי לדירת אדם, רשאי הוא להכריז שנוכח בכך ולהביא את תוקף צו הסגירה לידי גמר.
 (9) (בוטל).
 (10) (בוטל).

מסירת צו
 (תיקון התשנ"ז)

55א. על מסירת צו לפי פרק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

צווי סגירה והריסה
 (תיקון התשנ"א)

56. (1) אם ניתן צו סגירה ביחס לכל בית חייבת הרשות הסניטרית המקומית למסור הודעה על הצו לבעל הבית וגם לכל דייר של הבית. על כל בעל בית ודייר שנמסרה להם הודעה כזאת למלא אחרי הצו בתוך התקופה שפורטה בהודעה, ובלבד שתהא לא פחות מארבעה עשר יום לאחר מסירת ההודעה, ועל כל דייר כזה, הוא ומשפחתו, לחדול לגור בבית; אם לא ימלא אחרי הצו, יאשם אותו דייר בעבירה ויהא צפוי

1. הביטוי "שופט שלום" הוחלף, ראה ס"ח התשכ"ד, עמ' 140.

לקנס שלא יעלה על לירה אחת לכל יום במשך ימי אי-ציותו לצו, ולפי בקשתה של הרשות הסניטרית המקומית יתן המנהל צו להוציאו מן הבית, וצו זה יוצא לפועל ע"י כל שוטר או שוטרים:
בתנאי כי בעל הבית יתן לכל דייר שזמנו שכירותו לא נגמר כחוק, סכום הוגן להוצאות העברתו כפי שיוערך ע"י המנהל ויהא ניתן לגביה בפני בית-משפט שלום.

(2) מקום שניתן צו סגירה ביחס לכל בית ואותו צו לא בוטל ע"י צו אחר, הרי אם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי הבית לא נעשה ראוי לדירת אדם וכי לא נקטו בכל השקידה הראויה באמצעים הדרושים כדי לעשות את הבית ראוי לדירת אדם, אם כי אי-אפשר לעשות את הבית ראוי לדירה וכי קיומו של הבית או כל חלק הימנו מסוכן או מזיק לבריאות הציבור או לבריאות הדיירים של הבתים הסמוכים, רשאית היא להגיש תלונה למנהל, והלה, לאחר שמיעת התלונה, רשאי לתת צו לבעל הבית להרוס את הבית או חלק הימנו בתוך זמן שיפורט באותו צו, שייקרא להלן צו הריסה. צו הריסה יכול לכלול גם הוראה להשמיד את חמרי הבנין או כל חלק מאותם חמרים.

(3) מקום שניתן צו הריסה, ולא הוגש ערעור נגדו בתוך הזמן שנקבע, או, אם הוגש ערעור כזה והערעור נדחה, חייב בעל הבית להרוס ולסלק את הבית או אותו חלק הימנו שדרוש להרוסו בתוך הזמן הנזכר בצו, ואם הצו מורה כך חייב הוא להשמיד את החמרים במידה שהצו מורה, ואם לא עשה כך בעל הבית, תהרוס הרשות הסניטרית המקומית את הבית או אותו חלק הימנו, ואם יש צורך בכך תשמיד את החמרים, והיא רשאית לגבות את הוצאות העבודה מאת בעל הבית.

(4) כל אדם הנפגע ע"י צו הריסה שניתן לו רשאי לערער בפני השר לאיכות הסביבה בתוך חודש ימים מיום שבו נמסר לו אותו צו.
(5) על בעליו של כל בית שביחס אליו ניתן צו סגירה או הריסה, להחזיר לכל דייר של אותו בית כל דמי-שכירות שקיבל מאותו דייר בעד כל תקופה או חלק מכל תקופה שבה לא יכול היה הדייר לישב באותו בית מחמת צו זה.

57. הנחת כל זבל, בין זבל בהמות, ובין זבל מינרלי או זבל צמחים או כל פרש בכל רחוב, או שפיכת מים או נוזל מכל בית לכל רחוב, תהא עבירה עפ"י פקודה זו ותהיה בכך גרימת מפגע לענין חלק זה.

הנחת אשפה וכו'
ברחוב
(תיקון התש"ם)

סמכות-כניסה
(תיקונים: התש"ם,
התשנ"א)

58. (1) רשאים הרשות הסניטרית המקומית או כל פקיד מפקידיה או ממונה על איכות הסביבה להכנס במשך היום לכל בנין או בניינים, לאחר מסירת הודעה מספיקה או עפ"י צו של שופט של בית משפט שלום¹ כדי לבדוק אם קיים בהם כל מפגע והם רשאים לכשיהא צורך בכך, לפתוח את הקרקע של אותם בניינים ולצוות לבדוק את התעלות או לעשות אותה עבודה אחרת שתהא דרושה לבדיקתם הממשית של הבניינים הנ"ל.

(2) אם מעמידים מכשולים על דרכו של הנכנס, רשאי שופט של בית משפט שלום¹, לאחר הודעה לבעל הבניינים או למחזיק בהם, ליתן צו בכתב למתן רשות כניסה. אם מזולזלים בצו זה, יאשם האדם המכשיל את הכניסה עפ"י צו זה בעבירה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מחמש לירות, ואפשר ליתן באותו האופן צו חדש בדבר כניסה בכוח. אם אי-אפשר למצוא את המחזיק או אם אין מוצאים שום אדם בבניינים, אפשר להכנס בכוח. אם לא מצאו שום מפגע, תחזיר הרשות המקומית את הבניינים למצבם הקודם על חשבונה היא. כל צו שניתן עפ"י סעיף זה יישאר בתקפו עד סילוק המפגע או עד שיתברר כי אינו קיים.

מסירת הודעות
וצווים

59. (1) לצורך חלק זה מפקודה זו רואים את המסירה של הודעה או צו כמסירה שרירה וקיימת אם נמסרו כדלקמן:

(א) ע"י מסירתם לאותו אדם, או ע"י מסירתם במקום-מגוריו הידוע לאחרונה, לכל בוגר מבני משפחתו או למשרת משפחתו, ובהעדר אנשים כאלה, - לכל בוגר המצוי שם; או

(ב) ע"י הנחתם במקום מגוריו או עסקיו הרגיל של אותו אדם, או ע"י הדבקתם באופן בולט באותו המקום בנוכחות שני עדים; או

(ג) ע"י שליחתם בדואר במכתב נושא בולים הערוך לאותו אדם במקום מגוריו או עסקיו הרגיל או האחרון.

(2) אם נמסרו אותה הודעה או אותו צו ע"י הדואר, רואים אותם כאילו נמסרו בזמן שהמכתב המכיל את ההודעה או הצו נמסר במהלך הרגיל של הדואר, וכדי להוכיח מסירה זו די להוכיח כי המכתב

1. הביטוי "שופט שלום" הוחלף, ראה ט"ח התשכ"ד, עמ' 140.

נרשם בפנקס המכתבים היוצאים וכי המכתב נשא את הכתובת הנכונה והושם בתיבת הדואר.

(3) כשדרוש לפי חלק זה מהפקודה למסור לבעל כל קרקע או בנין או למחזיק בהם הודעה או צו, הרי אם לא נמסרו ע"י הדואר, רואים את הכתובת ככתובת נכונה, אם צויינו בכתובת "בעלים" או "מחזיק" של אותה קרקע או אותו בנין, בלא הוספת כל שם, או תאור אחרים.

**משפטים נגד
מפגעים
במקרים
ידועים**

60. (1) מקום שנראה כי מפגע לפי חלק זה מהפקודה נגרם - כולו או מקצתו - ע"י פעולותיהם או באשמתם של שני בני-אדם או יותר, רשאים הרשות הסניטרית המקומית או תובע אחר להגיש תביעה משפטית נגד כל אדם כזה, ולכלול בתביעה משפטית אחת את כל אותם האנשים או כל שניים מהם או יותר; ואפשר לצוות כל אחד או יותר מאותם אנשים להפסיק את המפגע במידה שאותו מפגע נגרם, לדעת בית-משפט המטפל בענין, ע"י עבירה או עבירות של עשה או לא תעשה שהוא או הם עברו עליהן. או אפשר לאסור עליהם להמשיך בכל פעולות או אי-פעולות כאלה אשר, לדעת בית המשפט, סייעו לכל מפגע, גם אלמלא היו הפעולות או אי-הפעולות הללו, כל אחד מצד עצמה, גורמות למפגע, והוצאות המשפט תחולקנה בצורה שבית המשפט ימצאנה ישרה והוגנת.

(2) לא יופסק משפט נגד אנשים אחדים שנכללו בתביעה אחת מחמת מותו של כל איש מן האנשים שנכללו כנ"ל, אלא אפשר להמשיך באותו משפט כאילו לא היה הנפטר כלול מלכתחילה כנ"ל.

(3) כשדרוש להזכיר באיזה פעולות משפטיות שנוקטים בהן עפ"י הוראות חלק זה מהפקודה הדין במפגעים, בין בכתב ובין בצורה אחרת, את בעליו של כל בנין או את המחזיק בו, די לסמנו כ"בעלים" או "מחזיק" של אותו בנין, בלא הזכרת שם או תאור נוסף.

**הוראות בנוגע
לאניות
(תיקון החשנ"א)**

61. (1) לצורך הוראות חלק זה מהפקודה בנוגע למפגעים, הרי כל ספינה הנמצאת בכל נהר, נמל או מים אחרים בתוך תחומי המחוז של הרשות הסניטרית המקומית, תהא כפופה לשיפוטה של אותה רשות כדרך שהיתה כפופה לו אילו היתה בית בתוך אותו מחוז.

(2) סעיף זה לא יחול על כל אניה שבפיקודו או פיקוחו של כל

קציין בחילות צה"ל או על כל אניה השייכת לאיזו ממשלה זרה, אלא במידה שהשר לאיכות הסביבה יורה בצו, אם בדרך כלל ואם במקרה מסויים.

א.61 (1) נוכח ממונה על איכות הסביבה, כי רשות סניטרית מקומית לא השתמשה בסמכות שניתנה לה לפי חלק זה או נמנעה לבצע תפקיד שנקבע לה בחלק זה, יחולו הוראות אלה:

- (א) רשאי הממונה על איכות הסביבה להודיע בכתב לרשות הסניטרית המקומית כי עליה להשתמש בסמכות או לבצע תפקיד כאמור, ואם לא מילאה הרשות אחרי ההודעה כולה או חלקה, תוך שבעה ימים מיום מתן ההודעה, רשאי הוא להשתמש באותה סמכות או לבצע אותו תפקיד במקום הרשות ועל חשבונה;
- (ב) אם לדעתו של הממונה על איכות הסביבה היה צורך בפעולה למניעת נזק מידי חמור - רשאי הוא להשתמש מיד באותה סמכות או לבצע אותו תפקיד במקום הרשות הסניטרית המקומית ועל חשבונה, ולתת לרשות הודעה בכתב על כך.

- (2) לענין עבירות לפי חלק זה שנקבעו כעבירות קנס לפי **חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]**, התשמ"ב-1982, יהיו לממונה על איכות הסביבה גם הסמכויות לפי סעיף 222 לחוק האמור.
- (3) סכום ששילמה הרשות הסניטרית המקומית על פי סעיף קטן (1), רשאית היא לגבותו מהאדם שעקב מעשהו או מחדלו היא חוייבה בתשלום הסכום האמור.

אין הוראות
בנוגע
למפגעים
פוגעות
בתקנות
משפטיות
אחרות

62. הוראות חלק זה מהפקודה בנוגע למפגעים רואים אותן כאילו הן באות להוסיף על כל זכות לתקנה משפטית או כל זכות לנקוט בפעולה משפטית עפ"י כל הוראות אחרות מפקודה זו או עפ"י כל חוק או פקודה אחרים או עפ"י מקור אחר, ולא לפגוע בהם או לצמצמן:

בתנאי ששום אדם לא ייענש בעד אותה עבירה גם לפי הוראות פקודה זו בנוגע למפגעים וגם לפי כל חוק או פקודה אחרים או באופן אחר כאחד.

תחולה בשמחי
צבא ומשמרה
(תיקון התש"ם)

א.62 (1) לא ייכנס אדם לצרכי חלק זה לשטח צבאי, ולא תיעשה בשטח צבאי פעולה לפי חלק זה, אלא בהסכמת שר הבטחון או מי שהוא הסמיך לכך.

(2) לא ייכנס אדם לצרכי חלק זה לשטה משטרה, ולא תיעשה בשטח משטרה פעולה לפי חלק זה, אלא בהסכמת שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך.

(3) לענין סעיף זה -

"שטח צבאי" - מקרקעין שבידי צבא-הגנה לישראל או בידי שלוחה אחרת של מערכת הבטחון שאישר אותה שר הבטחון, לרבות שטח המשמש לאימונים צבאיים;
 "שטח משטרה" - מקרקעין שבידי משטרת ישראל, לרבות שטח המשמש לאימוני משטרה שאישר שר הפנים לענין סעיף זה.

תקנות
(תיקון התשנ"א)

62ב. (א) השר לאיכות הסביבה רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות לענין חלק זה, למעט בעניינים המנויים בסעיף קטן (ב).

(ב) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות לענין סעיפים 53(י) ו-1(טו) ו-64 בכל הנוגע למי שתיה ולקביעת תקנים לביוב ומי קולחין.

שמירת תוקף
(תיקון התש"ם)

62ג. הוראות חלק זה באות להוסיף על חיובים שהוטלו וסמכויות שהוענקו בפקודה זו ובחיקוקים אחרים ולא לגרוע מהם.

62ד. לענין חלק זה דין המדינה כדין כל אדם.

אזורים סניטריים כפריים וכפרים

תחולה על המדינה
(תיקון התש"ם)

63. באזורים הסניטריים הכפריים, תחולנה ההוראות דלקמן, נוסף על שאר ההוראות שבחלק זה של הפקודה:

(1) על כל מחזיק בבנין ועל כל בעל בנין בלתי תפוס -

(א) להחזיק אותו בנין ואת המקום מסביב לו במצב נקי;

(ב) לנקות ולסלק כל לכלוך, אשפת-בית או אשפת-רחוב, או חומר מתועב אחר באותו בנין או סמוך לו -

כדי הנחת-דעתו של ממונה על איכות הסביבה.

תפקידי המחזיקים בבתי באזורים סניטריים כפריים
(תיקון התשנ"א)

(2) אם בעל כל בנין כזה או מחזיק בו משאירו במצב מלוכלך או מזיק לבריאות, רשאי המפקח לדרוש מאתו בהודעה בכתב לנקותו או להביאו למצב מתוקן בתוך הזמן המפורט בהודעה ולא פחות מעשרים

פרוצדורה לגבי בנינים הנמצאים במצב מזיק לבריאות

וארבע שעות; אם אין הבעל או המחזיק ממלא אחרי האמור באותה הודעה, יודיע המפקח הנ"ל לממונה על איכות הסביבה על כך, והממונה על איכות הסביבה, ישלח לבעל או למחזיק הודעה חדשה בחתימתו ובה ידרוש הימנו לנקות את הבנין או להביאו למצב מתוקן בתוך הזמן המפורט בהודעה החדשה ולא יותר מעשרים וארבע שעות; וכל מחזיק או בעל שאינו ממלא אחר האמור באותה הודעה חדשה בתוך הזמן המפורט, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מלירה אחת ולקנס נוסף של מאה פרוטות בעד כל יום שהוא ממשיך בעבירה לאחר מסירת הודעה חדשה כנ"ל:

בתנאי כי לצורך סעיף זה תיעשה כל עבודת מבנה שדרוש לעשותה,
בהתאם להוראות סעיף 54.

**סמכויותיהם של
הרופא
הממשלתי
והמפקחים**

(3) בכל הכפרים והאזורים הסניטריים הכפריים יהיו הרופא הממשלתי או הממונה על איכות הסביבה, לפי הענין וכן המפקחים רשאים:
(א) לבדוק ולבקר את מצב הסניטציה והנקיון של המקום ולקבוע אזורים להנחת האשפה;
(ב) להדביר מפגעים ולבערם;
(ג) לפקח על הספקות-מים ציבוריות ופרטיות;
(ד) לקבוע את התנאים הסניטריים שבהם יימכרו מיצרכי מזון ומשקאות באותם אזורים, במידה שלא נקבעו לפיקוח זה הוראות בחוקים אחרים;
(ה) למלא את כל אותם התפקידים האחרים שהוקצו להם עפ"י הוראות פקודה זו.

**תפקידיו של
המוכתר**

(4) חובתו של המוכתר בכפרים תהא לסייע לרופא הממשלתי, לממונה על איכות הסביבה ולמפקחים בענינים השונים המפורטים בזה להיווכח כי דרישותיהם הוצאו לפועל.

**סידור הספקות
מים והחזקתן
(תיקון התשנ"א)**

64. בכל כפר רשאית הרשות הכפרית, אם נתבקשה כך על ידי שר הבריאות לענין פסקאות (א), (ב) ו-(ג), או על ידי השר לאיכות הסביבה לענין פסקה (ד), לספק את אמצעי התיעול הדרושים ולהחזיק את הספקת המים המתאימה והמספיקה לצרכים ציבוריים ופרטיים, ולצורך זה רשאית היא, בכפוף להוראות פקודת הדרכים והמפעלים בכפר ופקודת המועצות המקומיות, או כל פקודה הבאה במקומן, או כל צו שניתן לפי פקודות אל-
(א) לבנות ולהחזיק מפעלי-מים, לחפור בארות, ולעשות כל פעולות שתהיינה דרושות;
(ב) להתקשר בחוזה עם כל אדם בדבר הספקת מים;
(ג) לחפור ולהחזיק תעלות וביבין ומפעלים להזרמת מי-שופכין:
בתנאי כי כל תכנית של הספקת מים או תעול תהא

זקוקה לאישורו של המנהל; וכן
(ד) לעשות בדרך כלל כל עבודה ציבורית המכוונת לפתח את המצב הסניטרי
והנקיון של הכפר ואת בריאותם ושלומם של תושביו.

(חיקון התשל"ג)

חלק ו'1

סמכויות-עזר

סמכות מפקח

(חיקונים:
התשל"ג,
התשנ"א)

א64. (1) מפקח רשאי בתחום אחריותו, להיכנס בכל עת סבירה לכל חצרים, לערוך בהם בקורת בדבר מילוי הוראות פקודה זו והתקנות על פיה, לבדוק כל דבר הנמצא באותם חצרים וליטול עמו דוגמאות לבדיקה מעבדתית. (2) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הסמכויות לפי סעיף 58 ולא לגרוע מהן.

ביקורת

במפעלים

(חיקונים:
התשל"ג, התשנ"א)

ב64. בקורת לפי סעיף 64א במפעל תעשייתי לא תבוצע אלא בידי מפקח שהוסמך לכך בכתב.

סמכות שוטף

(חיקון התשל"ג)

ג64. שר המשטרה יסמיך מפקח לפי חלק זה, בצו כללי או מיוחד לתקופה שלא תעלה כל פעם על 12 חדשים, לערוך חקירות, בחצרים שאליהם הוא נכנס מכוח סמכותו לפי חלק זה, לשם מניעת עבירות על פקודה זו והתקנות על פיה ולשם גילויין, ומשהוסמך כאמור יהיו לו כל הסמכויות הנתונות לקצין-משטרה בדרגת מפקח או מעלה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לאותה פקודה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות כאמור.

קובלנה פרטית

(חיקון התשל"ג)

ד64. (1) ועדת-בטיחות שהוקמה במפעל לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, או ועד העובדים, רשאים לפתוח בהליכים פליליים דרך הגשת קובלנה כאמור בסעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965, נגד העובר על הוראות פקודה זו או תקנות על פיה במקום העבודה, בין שהוא המעביד ובין שהוא אדם אחר. (2) רשאי להגיש קובלנה כאמור גם עובד שבמקום העבודה, הטוען שהעבירה פוגעת או עלולה לפגוע בבריאותו. (3) הוראות סעיף זה לא יחולו על ועדת-בטיחות וועד-עובדים במקום-עבודה של הצבא ועל עובד בשירות הצבא.

חלק ז'

שונות

הספקת נוחויות
סניטריות

65. לאחר מתן תוקף לפקודה זו, לא יבנה שום אדם כל בית חדש לצורך דירה, או יבנה מחדש כל בית קיים לאותו צורך, חוץ אם יש בו או סמוך לו (לשימוש דיירי) בית-כסא או אותן נוחויות סניטריות אחרות שתאושרנה ע"י הרופא הממשלתי.

איסור השקיה
בשפכים
(תיקון התשנ"ג)

65א. שר הבריאות, בהתייעצות עם שר החקלאות, רשאי לקבוע כללים לטיהור מי השופכין המיועדים להשקייה או למטרה כלכלית אחרת; נקבעו כללים כאמור, לא ישתמש אדם במי-שופכין למטרה כאמור אלא בהיתר מאת שר הבריאות ובהתאם לתנאיו, ולא יינתן ההיתר אלא לאחר שהוכח, להנחת-דעתו של השר, שהמים טוהרו במידה מספקת כפי שנקבע באותם כללים.

מכשירים
רפואיים
(תיקונים:
התשנ"ג,
התשנ"ג (מס'
2), התשנ"ח)

65ב. (1) בסעיף זה, "מכשיר רפואי" - מכשיר או אבזר לטיפול רפואי או לאבחון רפואי.
(2) שר הבריאות רשאי, בהתייעצות עם מכון התקנים הישראלי, לקבוע מפרטים למכשירים רפואיים וכללים לשמירה על בטיחותם ולבדיקתם, ומשעשה כן לא ייצר אדם מכשיר רפואי שאיננו מקיים את תנאי המפרטים או הכללים, לא ישתמש בו לצורך משלח-ידו ולא יעבירנו לאחר בתמורה.
(3) שר הבריאות רשאי לקבוע כי הרכישה או השימוש של מכשיר רפואי מסוג פלוני טעון רישון; השר רשאי לקבוע תנאים לרישון כאמור.
(4) המנהל יתן רישון כאמור בסעיף קטן (3), בהתחשב בשיקולים רפואיים ובשיקולים הבאים בלבד -
(א) רכישת המכשיר והפעלתו השוטפת לא יטילו מעמסה על ההוצאה הציבורית לבריאות;
(ב) המכשיר לא יגרום לחריגה משיעור המכשירים לנפש על פי צרכי האוכלוסייה באותו אזור.
(5) שר הבריאות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת יקבע בתקנות כללים, מבחנים ואמות מידה, לביצוע הוראות סעיף קטן (4).

(6) הענקת רשיון לפי סעיף קטן (4) למכשיר המצוין בתוספת ג', תיעשה באמצעות מכרז, בהתאם לכללים שיקבע שר הבריאות בהסכמת שר האוצר, לרבות לענין תקופת הרשיון; השרים רשאים בצו לשנות את התוספת.

(חיקון התשנ"ב)

ג-65.ד. (בוטלו).

**הרשות המקומית
רשאית להתקין
חדרי-מתים**

66. רשאית כל רשות סניטרית מקומית, ואם דרש זאת הממונה על המחוז

¹ - חייבת היא, להתקין ולצייד מקום מתאים לקבלת גופות לפני קבורתן הקרוי בפקודה זו בשם חדר-מתים, והיא רשאית להתקין חוקי-עזר בנוגע להנהלתו ובנוגע לדמי השימוש בו; כמו"כ, היא רשאית לדאוג לקבורה הוגנת וחסכנית של כל גופה שתתקבל בחדר-מתים, במחירים שייקבע באותם חוקי-עזר.

**רופא ממשלתי
רשאי במקרים
ידועים לצוות
להעביר את
הגופה לחדר
המתים**

67. מי שמת מאיזו מחלה מידבקת והחזיקו את גופתו בחדר שבו דרים או ישנים בני-אדם, או מקום שבבית או חדר כזה מונחת גופה הנמצאת במצב העלול לסכן את בריאותם של גרי הבית או החדר, רשאי

1. דאה הערה 1 לסעיף 7(4).

כל רופא ממשלתי, לפי תעודה החתומה ע"י רופא בעל רשיון, או באין תעודה כזאת, מסמכותו הוא, לצוות להעביר את הגופה, על חשבונה של הרשות הסניטרית המקומית, לכל חדר-מתים שהותקן ע"י אותה רשות, ולצוות לקברה בתוך הזמן שייקבע באותו צו; אם לא יקבלו על עצמם ידידיו או קרוביו של המנוח לקבור את הגופה בתוך הזמן שנקבע כנ"ל ולא יקברוה, מחובתה של הרשות הסניטרית המקומית לקבור אותה גופה, אולם רשאית הרשות הסניטרית המקומית לגבות כל הוצאות הכרוכות בזה מכל אדם הצפוי לפי החוק לסילוק הוצאות אותה קבורה.

כל המפריע להוצאתו לפועל של צו מאת רופא ממשלתי לפי סעיף זה יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מעשר לירות.

סמכויותיהן של
רשויות
מקומיות
להתקין
מקומות
לבדיקות לאחר
המוות

68. רשאית כל רשות סניטרית מקומית להתקין ולהחזיק מקום מתאים (שלא בחדר המתים) לקבלת גופות במשך הזמן הדרוש לעריכת בדיקה שלאחר המוות שציווה חוקר סיבות-מוות או רשות חוקית אחרת, ומקום שהותקן מקום כזה, רשאים חוקר סיבות המוות או רשות חוקית אחרת להעביר את הגופה לאותו מקום ומאותו מקום לשם הוצאתה לפועל של אותה בדיקה שלאחר המוות. הוצאות-העברה אלו תשולמנה באותו אופן ומאותם כספים שמשלמים את הוצאותיה ואגרותיה של בדיקה לאחר המוות שחוקר סיבות המוות ציווה לערכה.

קנס על מחזיק
המפריע
ובעלים
(תיקון התשנ"ז)

69. אם מנע המחזיק בכל בנין את בעליו מלמלא או להוציא לפועל את הוראותיה של פקודה זו, הרי שופט של בית-משפט השלום¹ שאליו נערכה בקשה, ידרוש, עפ"י צו בכתב, מאותו מחזיק להרשות להוציא לפועל את העבודות שדרוש לבצען, בתנאי שאותן עבודות נראות לאותו שופט של בית-משפט שלום¹ כדרושות לשם מילוי אחר הוראות פקודה זו או הוצאתן לפועל; ואם, בתוך זמן מספיק לאחר מתן צו זה, מסרב המחזיק שכנגדו ניתן הצו למלא אתרי דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) בעד כל יום לאחר מכן שהוא ממשיך בסירובו.

תקנות
(תיקונים:
התשמ"ח,
התשנ"א)

70. (1) רשאי שר הבריאות להתקין בדרך כלל לשם הוצאתן לפועל של הוראות פקודה זו, ובמיוחד, מבלי לפגוע בכללותה של הסמכות הנזכרת לעיל, תקנות -

1. הביטוי "שופט שלום" הוחלף. ראה ס"ח התשכ"ד, עמ' 140.

(א) הקובעות את טפסי ההודעות והצווים והמסמכים האחרים שיש להוציאם
עפ"י פקודה זו;
(ב) להבטחת תנאים סניטריים ונוחיות מספיקות של עבודה זמנית
בקשר עם קטיף או מפעלים פרטיים או ציבוריים אחרים;
(ג) הקובעות אגרות בעד רשיונות, וכן דמי רישום בתי חולים ומרפאות
ותשלומים בעד תעודות ואישורים הניתנים לפי פקודה זו.

(2) השר לאיכות הסביבה רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה
של הכנסת, להתקין תקנות כאמור בסעיף קטן (1) בכל הנוגע להוראות חלק
ב1, חלק ה' וחלק ו' שבתחום אחריותו.

עונשין
(תיקון התשנ"ז)

71. העובר על הוראה מהוראות פקודה זו או התקנות לפיה, דינו, אם
לא נקבע אחרת בפקודה זו - מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(1)
לחוק העונשין, ובעבירה נמשכת - קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

עונשין -
הוראות
מיוחדות
(תיקון התשנ"ז)

71 א. (א) על אף הוראות סעיף 71, העובר על הוראות לפי חלק ה' או חלק
ו' או על הוראות שניתנו לפיהם, דינו - מאסר ששה חודשים או קנס כאמור
בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור.
(ב) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר שקיבל הודעה, התראה
או צו בענין מפגע, דינו - כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין;
כן רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים
מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת
הזמן שנקבעה בהודעה, בהתראה או בצו לענין מפגע ושתחילתה עם מסירתם.
(ג) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א) באופן או בנסיבות מחמירות
שכתוצאה מהן נגרם או עלול להיגרם זיהום ממשי של הסביבה, דינו -
מאסר כאמור בסעיף קטן (א) או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין,
ואם נעברה עבירה על ידי תאגיד, דינו - ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף
61(א)(4) לחוק העונשין.
(ד) הורשע אדם בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה,
דינו - מאסר כאמור בסעיף קטן (א) או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי
להטיל עליו לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ה) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.
 (ו) קנס שהוטל בעבירה לפי סעיף זה או לפי סעיף 69 ישולם לקרן לשמירת הנקיון כמשמעותה בחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984 (להלן - הקרן לשמירת הנקיון).

אי ביצוע הוראות (תיקון התשנ"ז)	71ב. לא ביצע אדם הוראה, הודעה או צו בענין מפגע רשאים הרשות הסניטרית או הממונה על איכות הסביבה להיכנס לכל מקום שבנוגע אליו ניתנו ההוראה, ההודעה או הצו, ולעשות את כל הדרוש לשם ביצועם ולשם סילוק המפגע; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה, אך לא מילא אחר דרישות ההוראה, ההודעה או הצו כאמור, חייב בתשלום כפל הוצאות שהוצאו, לקרן לשמירת הנקיון; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה) .
שיעורי קנסות (תיקון התשנ"ז)	71ג. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי , רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר לאיכות הסביבה, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור, לעבירה שנקבעה לפי חלקים ה' ו-ו' כעבירת קנס וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותה אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.
אחריות נושא משרה בתאגיד (תיקון התשנ"ז)	71ד. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 71א על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה. (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 71א על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי הסעיף האמור, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
סמכויות בית משפט (תיקון התשנ"ז)	71ה. (א) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי חלק ה' או חלק ו', רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה, וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות צו לקיום הוראה, הודעה או צו בענין מפגע כאמור בסעיפים 54 ו-55, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם את המפגע.

(ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20 כג(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.
 (ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיף זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו להסרת המפגע, אם הגיש התובע או מי שהוציאן בקשה לבית המשפט.
 (ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה כאמור, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם הכל כפי שייראה לו בנסיבות הענין.

72. אם יתברר כי קיימת איזו סתירה בין הוראות פקודה זו והוראות כל פקודה או חוק אחרים, המסדירים כל דבר מהדברים לפי פקודה זו, או בין כל סמכויות המסורות בפקודה זו וכל סמכויות המסורות בכל פקודה, או חוק אחרים בנוגע לדברים אלה, הולכים אחר הוראות הפקודה הזאת והסמכויות המסורות על פיהן.

73. הפקודה והחיקוק האחר הנזכרים בתוספת א' לפקודה זו מבוטלים בזה במידה המפורטת בטור השלישי הימנה:
 בתנאי כי כל התקנות, הצווים, המודעות, התעודות והרשימות שניתנו או נמסרו כחוק עפ"י כל פקודה המבוטלת עפ"י פקודה זו רואים אותם כאילו ניתנו או נמסרו (ככל אשר מחייב הענין) עפ"י פקודה זו, והם יישארו במקום תקפם עד אם יבוטלו כחוק או ישונו עפ"י פקודה זו.

תוספת א'

מידת הביטול	השם הקצר של הפקודה או החוק	המספר והשנה
סעיפים 1 עד 11, ועד בכלל. הכל.	החוק העותומני המסדיר את הקמת בתי החולים הפרטיים. פקודת בריאות העם.	27 שעבאן, 1286. פרק קכא.

תוספת ב'

חלק א': מחלות בעלות חשיבות בין-לאומית המחייבות הודעה מיידית:

1. אבעבועות שחורות
- א. בוטוליזם
- ב. גחלת
2. דבר
- א. טולרמיה
3. כולירה
4. מחלה הנגרמת ע"י נגיף האבולה
5. מחלה הנגרמת על ידי נגיף מרבורג
6. קדחת לסה
7. קדחת נגיפית המורגית אחרת
8. קדחת צהובה

Smallpox
 Botulism
 Anthrax
 Plague
 Tularmia
 Cholera
 Ebola virus disease
 Marburg virus disease
 Lassa Fever
 Other Viral Hemorrhagic Fevers
 Yellow Fever

חלק ב': מחלות המחייבות הודעה אינדיבידואלית:

1. תסמונת הכשל החיסוני הנרכש (איידס) לרבות:
 - נשאות נגיף האיידס
 - 2-3. (נמחק)
 4. ברצלזיס
 5. קמפילובקטריוזיס
 6. ויבריו שאינו כולירה
 - א.6. קריפטוספורידיזיס
 7. מחלת קרייצפלדט - יעקוב
 8. אסכרה (קרמת)
 9. א. קולי H7 - זיהום
 10. דלקת מח חדה
 - א.10. גיאדיאזיס
 11. המופילוס אינפלאנצה b זיהום פולשני (אינו כולל דלקת עוצבה)
 12. דלקת כבד נגיפית
 13. דלקת כבד נגיפית
 14. דלקת כבד נגיפית
 15. דלקת כבד נגיפית אחרת
 16. מחלת הלגיניריום
 17. לישמניאזיס
 18. צרעת
 19. לפטוספיריוזיס
 20. ליסטריוזיס
 21. דלקת עוצבה חדה-חיידקית:
 - א. מנינגוקוקית
 - ב. המופילוס אינפלאנצה b
 - ג. אחר

Acquired immunodeficiency syndrome)AIDS(including carrying of HIV
 Brucellosis
 Campylobacteriosis
 Non cholera vibrio infection
 Cryptosporidiosis
 Creutzfeldt Jakob Disease
 Diphtheria
 E. Coli O:157 H7 infection
 Encephalitis
 Giardiasis
 Haemophilus influenzae b
 invasive infection)excluding meningitis(
 Acute hepatitis A
 Acute hepatitis B
 Acute hepatitis C
 Acute viral hepatitis - other
 Legionellosis
 Leishmaniasis
 Leprosy
 Leptospirosis
 Listeriosis
 Bacterial meningitis:
 Meningococcal a.
 Haemophilus influenzae b b.
 Other c.

דלקת עוצבה נגיפית	.22
דלקת עוצבה - מחולל לא ידוע	.23
מלריה	.24
חצבת	.25
מנינגוקוק: זיהום פולשני (אינו כולל דלקת עוצבה)	.26
חזרת	.27
טיפוס מוריני	.28
שיתוק רפה חד (עד גיל 15 ועד בכלל)	.29
פארא-טיפואיד	.30
שעלה	.31
פנימוקוק: זיהום פולשני	.32
שיתוק ילדים	.33
כלבת	.34
קדחת חזרת	.35
קדחת שיגרון	.36
ריקטסיוזיס:	.37
א. קדחת כתמים	.א.
ב. מחלות ריקטסיוזיס אחרות	.ב.
א.37 קדחת השקע האפריקאי	.א.37
אדמת	.38
אדמת מלידה	.39
סלמונלהיס של דרכי העיכול	.40
שיגלוזיס	.41
צפדת (פלצת)	.42
תסמונת ההלם הטוקסי	.43
שחפת ריאות פעילה	.44
שחפת חוץ-ריאתית	.45
טיפואיד	.46
מחלות מין:	.47
א. זיבה	.א.
ב. כלמידיה טרכומטיס בדרכי המין	.ב.
ג. עגבת	.ג.
ד. אחר	.ד.
קדחת הנילוס המערבי	.48

Acute viral meningitis	
Meningitis unknown agent	
Malaria	
Measles	
Meningococcal invasive infection (excluding meningitis)	
Mumps	
Murine typhus	
Acute flaccid paralysis up to and including age 15(Paratyphoid fever	
Pertussis	
Pneumococcal invasive infection	
Poliomyelitis	
Rabies	
Relapsing fever	
Rheumatic fever	
Rickettsial diseases:	
Spotted fever a.	a.
Other Rickettsial diseases b.	b.
Rift Valley fever	
Rubella	
Congenital rubella	
Salmonellosis of the gastrointestinal tract	
Shigellosis	
Tetanus	
Toxic shock syndrome	
Tuberculosis active pulmonary	
Tuberculosis extrapulmonary	
Typhoid fever	
Venereal diseases:	
Gonorrhea a.	a.
Chlamydia trachomatis of the genital tract b.	b.
Syphilis c.	c.
Other d.	d.
West Nile fever	

חלק ג': מחלות המחייבות הודעה קולקטיבית:
בחלק זה, "התפרצות של מחלה" - הופעת שני מקרי מחלה או יותר שיש לשער
כי נגרמו על ידי מקור אחד.

אבעבועות רוח

Chickenpox	.1
Food and Water poisoning	.2 הרעלות מזון ומים
Hospital associated infection outbreaks	.3 זיהומים בבית חולים
Outbreaks of diseases not included in part B.	.4 התפרצויות של מחלות שאינן כלולות בחלק ב'

תוספת ג'
מחלות מידבקות עפ"י סעיף 22(4)

Cerebro Spinal Meningitis	שבתת המוח והשדרה
Chicken pox	אבעבועות-רוח
Diphtheria	אסכרה
Dysentery (all forms)	דיזנטריה (לכל צורותיה)
Enteric Fever (incl. the Paratyphoid forms)	טיפוס הבטן (לרבות הפרטיפוס לצורותיו)
German Measles	אדמת
Leprosy	צרעת
Measles	חצבת
Mumps	חזרת
Scarlet Fever	שנית
Smallpox	אבעבועות
Tuberculosis of Lung	שחפת הריאות
Typhus	טיפוס
Whooping cough	שעלת

תוספת ד'
(סעיף 65ב(6))

סורק בתהודה מגנטית

Nuclear Magnetic Resonance (NMR)	.1
למעט המכשיר הנניח הראשון בכל אזור; לענין זה, "אזור" - מאלה: הצפון (מחוזות חיפה והצפון), המרכז (מחוזות המרכז ירושלים (מחוז ירושלים) והדרום (מחוז הדרום)).	
	.1 במקור נכתב: "כוללות".